

Omgestaltning av urban offentlig gata

- Gestaltungsförslag för Västra Mårtensgatan i Lund till en gröngata

Redesign of an urban public street - Design proposal for Västra Mårtensgatan in Lund to a green street

Cheng Chao

Examensarbete/Självständigt arbete • 15 hp

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU

Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning

Trädgårdsingenjör: Design - kandidatprogram

Alnarp 2025

Omgestaltning av urban offentlig gata - Gestaltungsförslag för Västra Mårtensgatan i Lund till en gröngata

Redesign of an urban public street - Design proposal for Västra Mårtensgatan in Lund to a green street

Cheng Chao

Handledare: Kamil Chojnowski, Sveriges Lantbruksuniversitet, Alnarp.
Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning

Examinator: Linn Osvalder, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för Landskapsarkitektur, planering och förvaltning

Omfattning: 15 hp

Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E

Kurstitel: Självständigt arbete i landskapsarkitektur

Kurskod: EX0847

Program/utbildning: Trädgårdsingenjör: Design - kandidatprogram

Kursansvarig inst.: Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning

Utgivningsort: Alnarp

Utgivningsår: 2025

Upphovsrätt: Alla bilder används med upphovspersonens tillstånd.

Nyckelord: Stadskärna, offentlig gata, offentlig plats, urban miljö, attraktionskraft, gröngata, stadsplanering, destination, upplevelsebaserad plats, Place Diagram, omgestaltning, utveckling, publik, aktiviteter, kulturell mångfald, platsidentitet, public space making, streetscaping, placemaking.

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap

Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning

Sammanfattning

Denna studie undersöker hur en gågata i Lund, Västra Mårtensgatan kan omvandla från en kopplingsgata till en destination och därmed berikar omkringliggande stadskärnornas attraktionskraft. Analysen utgår från två centrala teorimodeller: *Modellen om faktorer för en attraktiv stadskärna* och *Place Diagram*.

Stadskärnans spelar en avgörande roll för stadens funktionalitet och attraktivitet, särskilt i urbana miljöer som Lund. Forskning visar att levande och attraktiv stadskärna inte bara gynnar stadens ekonomi, utan även bidrar till positiva upplevelser och identitet för dess invånare. Lunds kommun har under de senaste åren implementerat strategier för att utveckla sina stadskärnor till mer levande och upplevelserika destinationer. Dock framgår en bristande helhetssyn gällande sammanlänkningen mellan stadskärnorna, vilket riskerar att fragmentera stadsupplevelsen. I detta sammanhang undersöks denna studie Västra Mårtensgatan, en kopplingsgata mellan stadskärnorna Botulfsplatsen och Mårtenstorget. Trots att stadskärnorna har schemalagd att utveckla till ny, attraktiva destinationer, förblir V. Mårtensgatan i en kontrasterande roll emellan som saknar attraktionskraft.

Syftet med denna studie är undersöka möjligheterna att omvandla Västra Mårtensgatan till en attraktiv destination från olika aspekter baserat på de två nyckelmodellerna. Som kartlägger gatans nuvarande funktion i relation till stadens struktur och analysera dess upplevelsebaserade kvaliteter som vistelsemiljön. Genom att kombinera två metoder, litteraturstudie och fältstudie, möjliggörs en bredare förståelse av Västra Mårtensgatan ur kommunens, stadsplanerarens och användarens synvinkel. Ytterligare insikter från dokument och visioner från Lunds kommun ger inblick i övergripande mål och riktlinjer som gatan kan förhålla sig till. Kombinationen av makro- och mikroperspektiv har därmed bidragit till en mer heltäckande analys. En fältstudie genomfördes för att komplettera den teoretiska förståelsen med konkreta observationer av platsens upplevelsebaserade kvaliteter. Inklusive rörelsemönster, ljusförhållanden, vindpåverkan, markförhållanden och vegetation. Detta gav en djupare inblick i platsens fysiska och atmosfäriska egenskaper, vilket i sin tur låg till grund för förslaget om omgestaltning.

Resultatet visar att Västra Mårtensgatan, med stöd av teorier om attraktiva stadskärnor och principerna från Place Diagram, har potential att bli en strategisk länk och ett attraktivt resmål i sig. Gatan föreslås utvecklas från ett genomgångsstråk till en levande destination genom tillskapandet av sittplatser, små torgtor och förbättrade kopplingar till omgivande trafikmiljöer. Omvandlingen syftar till att skapa ett tryggt, tillgängligt och socialt hållbart stadsrum som uppmuntrar till längre vistelser och spontana möten. Genom fler publika aktiviteter, grönska och lokalt förankrade initiativ kan platsens identitet förstärkas. Den föreslagna utvecklingen, i samverkan mellan kommunen, lokala aktörer och fastighetsägare, förväntas inte bara bidra till ekonomisk vitalitet utan även till att främja kulturell mångfald och invånarnas känsla av tillhörighet.

Nyckelord: Stadskärna, offentlig gata, offentlig plats, urban miljö, attraktionskraft, gröngata, stadsplanering, destination, upplevelsebaserad plats, Place Diagram, omgestaltning, utveckling, publik, aktiviteter, kulturell mångfald, platsidentitet, public space making, streetscaping, placemaking.

Abstract

This study explores how Västra Mårtensgatan, a pedestrian street in Lund, can be transformed from a transitional link into a destination, thereby enhancing the attractiveness of the surrounding urban cores. The analysis is based on two central theoretical models: the *Model of Factors for an Attractive City Center* and the *Place Diagram*.

City centers play a crucial role in a city's functionality and appeal, particularly in urban environments such as Lund. Research shows that a vibrant and attractive city center not only benefits the local economy but also contributes to positive experiences and a stronger sense of identity among residents. In recent years, the Municipality of Lund has implemented strategies to develop its city centers into livelier and experience-rich destinations. However, there is a noticeable lack of holistic integration between these urban cores, which risks fragmenting the overall urban experience. In this context, the study focuses on Västra Mårtensgatan, which serves as a connecting route between city centers Botulfsplatsen and Mårtenstorget. Despite plans to develop these centers into attractive destinations, Västra Mårtensgatan remains a contrasting, function-oriented street that currently lacks appeal.

The purpose of this study is to investigate the potential for transforming Västra Mårtensgatan into an attractive destination from multiple perspectives, guided by the two key theoretical models. The study maps the street's current function in relation to the city's structural context and analyses its experiential qualities, such as the character of its public space and its role in social interaction. By combining two methodological approaches, literature review and field study, a broader understanding of Västra Mårtensgatan is achieved from the perspectives of the municipality, urban planners, and users. Additional insights from municipal documents and visions provide context regarding the overarching goals and guidelines that the street's development should align with. The integration of macro- and micro-level perspectives contributes to a more comprehensive analysis. The field study was conducted to complement the theoretical framework with direct observations of the site's experiential qualities, including movement patterns, lighting conditions, wind exposure, surface materials, and vegetation. These findings provided deeper insights into the physical and atmospheric characteristics of the area and formed the basis for the proposed design intervention.

The results indicate that Västra Mårtensgatan, supported by theories of attractive urban centers and the principles of the *Place Diagram*, holds significant potential to become both a strategic urban connector and a destination on its own. The proposal suggests transforming the street from a passageway into a vibrant destination through the introduction of seating areas, a small public square, and improved connections to surrounding transport environments. The transformation aims to create a safe, accessible, and socially sustainable public space that encourages longer stays and spontaneous encounters. With the addition of public activities, increased greenery, and locally anchored initiatives, the site's identity and sense of place can be strengthened. The proposed development, in collaboration with the municipality, local stakeholders, and property owners, is expected to contribute not only to economic vitality but also to the promotion of cultural diversity and residents' sense of belonging and pride.

Keywords: City center, public street, public space, urban environment, attractiveness, green street, urban planning, destination, experience-based place, Place Diagram, redesign, development, public activities, cultural diversity, public space making, streetscaping, placemaking.

Förord

Att skriva detta examensarbete har verkligen varit en resa med utmaningar och lärdomar. Idéer och justeringar har skett alltid. Jag vill rikta ett varmt tack till min kursledare, som alltid har funnits där och visat förståelse vid oväntade förändringar under arbetets gång. Ett stort tack även till min handledare, vars stöd och vägledning har varit ovärderliga genom hela processen. Jag är också tacksam mot Lunds kommun för att ha bidragit med planunderlag och planteringsplan för Västra Mårtensgatan, vilket har varit en viktig del av arbetet. Slutligen vill jag tacka mig själv för det engagemang och den uthållighet jag har visat för att slutföra detta arbete. Alla utmaningar och framgångar som jag upplevde under processens gång kommer vara värdefulla minne och lärdomar i framtiden.

Innehållsförteckning

Förord	5
Tabellförteckning	8
Figurförteckning	9
Förkortningar	11
1. Inledning	12
1.1 Bakgrund	12
1.2 Syfte och Mål	13
1.3 Frågeställning	13
1.4 Avgränsningar	13
2. Metod och Process	14
2.1 Litteraturstudier	14
2.1.1 Sökvägar	14
2.1.2 Sökord	15
2.2 Analys och Gestaltningprocess	15
2.2.1 Fältstudier & observationsanalys	15
2.2.2 Visuella gestaltningsteknik	15
3. Litteraturstudie	16
3.1 Förstudie av Lunds Kommun	16
3.1.1 Stadens övergripande utvecklingsstrategi, mål och riktlinjer	16
3.1.2 Lunds Kommuns möjligheter och utmaningar för stadskärnan	17
3.1.3 Potentialer för Västra Mårtensgatan	19
3.2 Modell om faktorer för en attraktiv stadskärna	19
3.2.1 Geografi och demografi	21
3.2.2 Stadens funktion	21
3.2.3 Komplementariteten	21
3.2.4 Samarbeten mellan olika aktörer	21
3.2.5 Lokalt engagemang och identitet	22
3.3 Place Diagram	22
3.3.1 Placemaking	23
3.3.2 Tillgänglighet & kopplingar (Access & Linkages)	24
3.3.3 Användning & aktiviteter (Uses & Activities)	24
3.3.4 Trevnad & framtoning (Comfort & Image)	24
3.3.5 Social interaktion (Sociability)	25
4. Fältstudie: Västra Mårtensgatan	26
4.1 Platsanalys	26
4.1.1 Funktion	26

4.1.2	Rörelseanalys	27
4.1.3	Ljusanalys	28
4.1.4	Vindanalys	28
4.1.5	Jordförhållande	28
4.1.6	Vegetation.....	29
4.2	Identifierade brister	29
4.2.1	Brister utifrån Lunds Kommun	29
4.2.2	Brister utifrån Modell om faktor för en attraktiv stadskärna	29
4.2.3	Brister utifrån Place Diagram.....	30
4.2.4	Brister utifrån platsanalys	30
4.2.5	Sammanställning för brister och lösningar	30
5.	Resultat	31
5.1	Koncept: Det Gröna Navet.....	31
5.2	Gestaltningförslag	32
5.2.1	Illustrationsplan	32
5.2.2	Växtval	35
5.3	Förväntad påverkan av omgestaltningen.....	37
5.3.1	Implementering av Mihaescus modell	37
5.3.2	Implementering av Place Diagram	37
6.	Diskussion	39
6.1	Resultatdiskussion	39
6.2	Metoddiskussion	39
6.2.1	Metod i litteraturstudie	39
6.2.2	Metod i fältstudie.....	41
6.2.3	Metod i gestaltningförslag	41
6.3	Framtida studier	42
7.	Referenser	43
7.1	Muntliga källor	44
7.2	Övriga källor	44

Tabellförteckning

Tabell 1. Sammanställning för brister och lösningar i Västra Mårtensgatan.....	30
Tabell 2. Växtförteckning i Västra Mårtensgatan	35

Figurförteckning

Figurer som hänvisade i dokumentet

Figur 1.1 Modellen som visar faktorer som bidra till att skapa en attraktiv stadskärna (Mihaescu et al. 2019)	20
Figur 1.2 Place Diagram som visar fyra nyckelindikator för en bra plats. (Madden et al. 2018).....	22
Figur 4.1 Konceptbild för gestaltningsförslag.....	31
Figur 4.2 Konceptbild av detaljmönster för gestaltningsförslag	31

Figurer som hänvisade i bilagan (se bifogad bilaga)

Figur 1.1 Modellen som visar faktorer som bidra till att skapa en attraktiv stadskärna (Mihaescu et al. 2019)	3
Figur 1.2 Place Diagram som visar fyra nyckelindikator för en bra plats. (Madden et al. 2018)	3
Figur 1.3 Flygbild på Västra Mårtensgatan idag. Skala 1:1000. (Lantmäteriet 2025)	4
Figur 1.4 Flygbild på Västra Mårtensgatan år 1960 Skala 1:1000. (Lantmäteriet 2025) ...	5
Figur 2.1. Karta på Lund (Lantmäteriet 2025)	7
Figur 3.1 Karta på Västra Mårtensgatan markerad röd i bilden.	9
Figur 3.2 Funktion och aktiviteter runt omkring Västra Mårtensgatan. Skala 1:3500	10
Figur 3.3 Mest och minst använda funktioner i Västra Mårtensgatan. Skala 1:3500	11
Figur 3.4 Rörelsemönster i vardagen. Skala 1:3500	11
Figur 3.5 Rörelse och gångar vid Västra Mårtensgatan. Skala 1:3500	12
Figur 3.6 Kaféer och glassbutiker i och runt omkring Västra Mårtensgatan. Skala 1:3500	13
Figur 4.1 Konceptbild för gestaltningsförslag.	15
Figur 4.2 Koncept mönster för gestaltningsförslag.	15
Figur 4.3 Illustrationsplan västra delen. Skala 1:200	16
Figur 4.4 Illustrationsplan central delen. Skala 1:200	17
Figur 4.5 Illustrationsplan östra delen. Skala 1:200	18
Figur 4.6 Axionometri västra delen. Skala 1:200	19
Figur 4.7 Axionometri östra delen. Skala 1:200	20

Figur 4.8 Sektionselevation A, sektion längs hela gatan. Öster sidan. Skala 1:200	21
Figur 4.9 Sektion B, tvärsnitt av gatan. Skala 1:200	22
Figur 4.10 Illustration av pelarestatyr med vattenelement. Övergången från koncept till verkligheten.	22
Figur 4.11 Illustrationsskiss av vegetationbäddar och viloplatser.	23
Figur 4.12 Illustrationsskiss av upphöjda vegetationbäddar och viloplatser.	23
Figur 4.13 Illustrationsskiss, perspektiv mot västra sidan av Västra Mårtensgatan	24
Figur 5.1 Illustrationsplan Västra Mårtensgatan i A1. Skala 1:200	26
Figur 5.2 Planteringsplan Västra Mårtensgatan i A1. Skala 1:200	27
Figur 5.3 Axionometri Västra Mårtensgatan i A1. Skala 1:200	28
Figur 5.4 Sektionselevation A Västra Mårtensgatan A1. Skala 1:200	29
Figur 5.5 Sektion B Västra Mårtensgatan i A1. Skala 1:200	29

Förkortningar

Förkortning	Betydelse
SLU	Sveriges lantbruksuniversitet
PPS	Project for Public Spaces

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Västra Mårtensgatan är en gata belägen i centrala Lund och har en koppling till två av stadens stadskärnor, Botulfsplatsen och Mårtenstorget (se Figur 1.3). Ursprungligen var den en del av Mårtensgatan, som omfattade dagens Västra Mårtensgatan, Östra Mårtensgatan och den södra delen av Mårtenstorget. Gatan sträcker sig från Stora Södergatan, mittemot Clas Ohlson, ända fram till Filmstaden vid hörnet av Bankgatan. Den är totalt 160 meter lång och cirka 16 meter bred, inklusive yta framför butiker (mått enligt Lantmäteriets "Min Karta" (Lantmäteriet 2025)). Längs den södra sidan av gatan finns småbutiker med attraktiva skyltfönster.

Västra Mårtensgatan har ett betydelsefullt historiskt värde för Lund. Gatan tros ha uppstått kring 1000-talet, samtidigt som Lund etablerades, och hade inledningsvis karaktär av en hålväg. Gatan har fått sitt namn efter medeltidskyrkan Sankt Mårten (Martin av Tours), som tidigare låg på den plats där Filmstaden nu står. I norr gränsar gatan till kvarteret Maria Minor, där Sankta Minors kyrka och kyrkogård var belägna under medeltiden. Detta var en av Lunds äldsta sockenkyrkor. Söder om gatan ligger kvarteret Glambeck, där kyrkan under 1500-talet ägde ett antal gårdar (Lidh 2022) (se Figur 1.4). Historiskt sett har Västra Mårtensgatan, som låg intill Sankt Mårten, haft en stark kulturhistorisk koppling till Lund. Med sina småskaliga byggnader var den tidigare känd som hantverkarnas gata, där förindustriella stadsgårdar rymde verksamheter inom hantverk, handel, jordbruk och bostäder. Då upplevdes Västra Mårtensgatan som en enhetlig miljö (Ryding 2011).

Idag finns några av de äldre butikerna kvar, exempelvis Tehuset Java, som har funnits sedan 1932 (Tehuset Java u.å.), och Lundbergs Handskar & Väskor, som etablerades redan 1928 (*Lundbergs Väskor - Om oss* n.d.). Fram tills augusti 2023 fungerade gatan tillsammans med Botulfsplatsen som en knutpunkt för stadsbussarna. Efter att busshållplatsen flyttades omvandlades Botulfsplatsen till ett mellan användningsområde, som blev Västra Mårtensgatan en gång- och cykelgata. (Botulfsplatsen 2024)

Västra Mårtensgatan har en central funktion i stadens rörelsemönster. Numera är den en gågata där fotgängare och cyklister enkelt kan ta sig fram och röra sig mellan olika destinationer. Som en viktig länk i Lunds stadskärna har Västra Mårtensgatan stor utvecklingspotential, men saknar idag starka sociala och upplevelsebaserade kvaliteter. Denna studie kommer att undersöka hur Västra Mårtensgatan kan göras mer attraktiv och levande för att ytterligare berika Lunds stadskärna, med stöd av Modell om faktorer för en attraktiv stadskärna och Place Diagram, baserat på Lund Kommuns förstudie.

1.2 Syfte och Mål

Detta arbete syftar till att undersöka och analysera möjligheten för att förstärka stadskärnans attraktionskraft och bidra till bättre grund för alla aktörer och miljö genom att omgestalta en befintlig gågata i Lund.

Målet är att förstärka gatans karaktär i relation till de närliggande stadskärnorna samt att öka människoflödet till dessa områden. Medan modell om attraktiva stadskärna förklarar gatans geografiska och funktionella roll, genom Place Diagram kan vi förstå hur gatan kan förvandlas till en levande plats, det vill säga Placemaking.

1.3 Frågeställning

På vilket sätt kan omvandlingen av gågatan Västra Mårtensgatan berika stadskärnans attraktionskraft samt bli en destination genom teorier i Modellen om faktorer för en attraktiv stadskärna och Place Diagram?

1.4 Avgränsningar

Syftet med arbetet är inte att förbättra Västra Mårtensgatan enbart för att stärka stadskärnans attraktivitet, utan att platsen i sig ska vara attraktiv och lockande, och därigenom bidra till stadskärnans attraktionskraft. Studien kommer enbart att fokusera på Västra Mårtensgatan och inte omfatta Botulfsplatsen eller Mårtenstorget. Litteraturstudien har enbart fokuserat på två centrala modellteorier och inte fler, undersökningar som intervjuer och enkätundersökningar har endast baserat på Lund Kommuns resultat och inte egna undersökningar. Korta intervjuer gjordes under fältbesök i form av slumpmässiga konversationer men de var inte förplanerat och tillförlitlighet till resultatet återstår att diskutera.

Gestaltungsförslaget kommer att begränsas till att ta fram ett koncept, en illustrationsplan, planteringsplan och relevanta illustrationer, men inte utrustningsförteckning eller växtförteckning med specifika växtplaceringar. Växtlistan som sammanställs i resultatdelen behandlar endast rekommendationer och tips då har mer djupgående analys ej genomförd som till exempel kvalitet eller cc-avstånd och perenner behandlar endast växtval och inte placeringen i plan. Etableringsplan är inte heller ansedd i detta arbete.

2. Metod och Process

2.1 Litteraturstudier

Arbetet inledde med en upptäck av flertal nya omgestaltningsprojekt som pågår i Lund enligt Kommunens *Översiktsplan 2018 (2025)*. Som till följd blev Västra Mårtensgatan en vidare undersökning i detta arbete. En informationssamling om Lunds Kommun och Västra Mårtensgatan har genomförts. Genom webbsökningar som orienterade genom Lund Kommuns fakta om platsen samt statens krav och policy samlas en stor del av material att påbörja studien. Lunds Kommun har tidigare genomfört en undersökning angående om platsen med syfte att bygga om platsen. Dessutom använder arbetet resultat som har kommit fram från Lunds Kommun angående Västra Mårtensgatan. Därefter tillagt fler litteraturstudier genom besök på Lunds Arkivcentrum samt Lunds stadsbyggnadskontoret för en mer djupgående analys av historia och kultur om platsen.

Ytterligare tillämpades två olika teorier för att stötta på studier och som fungerar som en röd tråd över hela processen. Genom en litteraturstudie om två modeller, den ena är *Modellen om faktorer för attraktiva stadskärna* (Mihaescu et al. 2019) och den andra är *Place Diagram* (Madden et al. 2018; Project for Public Spaces 2022). Sedan gjordes ett fältstudie om Västra Mårtensgatan genom observationsanalys vid besök på platsen. Efter sammanställde behov för platsen och riktlinjer för omgestaltningen utförde gestaltungsarbete.

Litteraturer i gestaltungsprocessen delas upp i två områden. Den ena är riktad mot val av växter och anpassning för ståndorten. Tongivande litteratur för växtval är: *Träd i Urbana landskap* (Sjöman & Slagstedt 2015), *Perenner: inspiration, skötsel, lexikon* (Hansson & Hansson 2022). Den andra områden riktar sig inom material och metoder för gestaltning inom offentliga miljöer. Tongivande litteratur för gestaltning är: *Placemaking: What if We Built Our Cities Around Places* (Project for Public Spaces 2022) och *How to Turn a Place Around: A Placemaking Handbook* (Madden et al. 2018)

2.1.1 Sökvägar

Sökvägarna för litteratur har varit många. Dels genom att utföra informationssökning på Lund Kommuns webbsidorna, dels från vetenskapliga artiklarna, studier och böcker som finns tillgängligt online. Litteratur från tidigare kurser har också tillämpats, framför allt har litteratur från kursen *Metod och Material i Trädgårdsdesign* varit relevant, där litteratur om gestaltning av offentliga miljö tillämpades. För att hitta litteratur har även handledare rådfrågats. Vidare har SLU bibliotek, SLU:s primo, Google och Google Scholar varit den främsta sökmotor.

2.1.2 Sökord

Sökord på svenska har varit: *Botulfsplatsen, Västra Mårtensgatan, Sankt Mårtens, Sankt Mårtens kyrka, Klimatutmaningar Lund, Gatumiljö klimatutmaningar*. Sökord på engelska har varit: *Public space making, Streetscaping, Placemaking*, mm.

2.2 Analys och Gestaltningprocess

2.2.1 Fältstudier & observationsanalys

En fältstudie gjordes i Västra Mårtensgatan i Lund. Genom att utföra observation på platsen får man en tydligare mönster på olika perspektiv. Att arbeta med en cirkulär metod är nödvändig under processen. Genom att fota, uppleva och skissa på platsen skapas det större förståelse på hur platsen fungerar utöver det som litteraturstudier gav. Observationer gav en bättre förståelse för hur rörelsemönster, ljus och vind skedde på platsen. Genom deltagande observationer på plats mellan olika tidpunkter ser vi hur rörelse sker på platsen, vind, ljusförändringar samt vart stannar folk. Vilket stöttade på ett mer komplett gestaltningsförslag. Skissarbete genomförs mycket under processen, där var en metod som återkommer under hela processen vid skapning av gestaltningsförslag.

2.2.2 Visuella gestaltningsteknik

Visuella gestaltningsteknik genomfördes för att kunna visuellt få fram idé till verkligheten, ett kommunikationsverktyg som används från det teoretiska till de visuella för intressenter och motparten. Gestaltningsprogram som användes är bland annat Adobe Illustrator, för att kunna visualisera analyser genom enkla geometriska former, Adobe InDesign för att sammansätta bilderna i en presentationsbar Layout och AutoCAD, ett verktyg som används för att rita tekniska planlösningar med rätt mått samt för att skriva växtförteckning/växtlista. Ytterligare gestaltningsteknik är att skissa för hand, där omvandlas idé snabbt till vision på pappret.

3. Litteraturstudie

3.1 Förstudie av Lunds Kommun

3.1.1 Stadens övergripande utvecklingsstrategi, mål och riktlinjer

Lund har ett mål att skapa en mer levande stadskärna med en vision om att bevara stadens attraktivitet och vitalitet. I Lund inkluderar stadskärnan områden som bland annat Botulfsplatsen, Stortorget, Bantorget, Mårtenstorget, Clemenstorget och Stationsområdet, där alla delar är viktiga och attraktiva i staden. Medan kommunen arbetar för att stärka stadskärnans attraktivitet, tenderar utrymmen mellan dessa områden hamna i mindre fokus. Detta leder till att vissa områden hamnar i skymundan, vilket skapar en osammanhängande upplevelse för dem som rör sig mellan stadskärnan (Lunds Kommun 2024).

År 2023 invigde Lunds kommunnybebyggelsen Botulfsplatsen, där platsen omvandlades till ett nytt torg. Vidare planeras en ombyggnad av Mårtenstorget i framtiden. Anledningen till dessa förändringar är att näringslivet på platsen har upplevt ett minskat flöde av människor och en lägre omsättning. Botulfsplatsen ska utvecklas från att vara en busshållplats till en ny mötesplats, medan Mårtenstorget kommer att förstärka sin roll som marknadstorg med utökad torghandel (Lunds stadskärna, 2024). Som en del av projektet har Lunds kommun genomfört en grundlig undersökning där Lundaborna som både invånare och näringsidkare har fått ge sina synpunkter på den planerade ombyggnaden av Botulfsplatsen, som ska ske i slutet av 2025. Resultatet av undersökningen har format fyra punkter om visionen för Botulfsplatsens utveckling (Botulfsplatsen, 2024). En av punkterna påpekar vikten av att koppla ihop och stärka flera delar av stadskärnan genom naturliga stråk för gående och cyklister. Vilket förstärker behovet av ett mer naturligt stråk för koppling mellan stadskärnorna.

Lund har länge betraktats som en kunskapsstad, tack vare sitt universitet och forskningsinstitutioner. Samtidigt strävar staden efter att utveckla som en handelsstad med både lokala och externa handelsbutiker (Mihaescu et al. 2019). Denna utveckling påverkar både stadens demografi och ekonomi (Lunds Kommun 2018). I *Översiktsplan 2025* betonas Lunds kommun (Lunds Kommun 2025) att hela kommunen, inklusive närliggande tätorter och landsbygdsmiljöer, ska utvecklas för att möjliggöra fler bostäder, fler besökare, fler företag och en stark utbildnings- och forskningsmiljö (se Figur 2.1). Stadskärnan, stadsdelarna och centrum ska utvecklas med fler bostäder, bättre service, fler mötesplatser samt en mer koncentrerad bebyggelse som stödjer hållbart resande genom utökade cykel- och kollektivtrafiken. Lunds Kommun har genom enkäter och dialogträffar samlat

in synpunkter från invånare, föreningar och företag för att forma riktlinjerna. Nedan presenteras tre av de mest relevanta punkter för studien:

1. Värna stadskärnas och byarnas karaktär och utbud - Lunds stadskärna har ett betydande kulturhistoriskt värde som ska värnas. Begränsad biltrafik i centrum ses som positivt.
2. Utveckla kollektivtrafik och cykelvägar – Trygga cykelvägar, attraktiva promenadstråk och effektiv kollektivtrafik ska uppmuntra fler att välja bort bilen.
3. Minska klimatpåverkan – Arbeta för lägre växthusgasutsläpp, bättre dagvattenhantering och användning av hållbara material, återbruk, solceller och gröna tak i bebyggelser.

Utöver dessa mål har Lunds kommunfullmäktige identifierat fyra utvecklingsteman som beskriver olika aspekter för strategin till utveckling av Lunds stadskärna (Juhlin et al. 2024):

1. *Stadsliv i Lund* – Skapa en stad som fungerar både till vardag och fest, lockar turister och stärker ekonomiska förutsättningar för handel, besöksnäring kultur och evenemang.
2. *Rörelser i Lund* – En stad som är tillgänglig för fotgängare, cyklister, kollektivtrafik och bilar, med utrymme för grönska, vistelse och aktiviteter som stimulerar hållbar mobilitet.
3. *Det byggda Lund* – Byggnader ska både bevara stadens karaktär och möjliggöra boende, handel, arbetsplatser och utbildning, andra aktiviteter och upplevelser.
4. *Det gröna Lund* – Gröna värden som vegetation och den ekologiska värden ska integreras för att dra nytta för människa, lokalmiljö, natur och klimat.

3.1.2 Lunds Kommuns möjligheter och utmaningar för stadskärnan

1. *Stadsliv i Lund* - Lunds stadskärna har förutsättningar att erbjuda ett levande stadsliv genom aktiva fastighetsägare, ett engagerat studentliv och unika småbutiker och restauranger med lokal förankring. Den medeltida gatustrukturen skapar en historiskt rik och varierad stadsmiljö där offentliga platser kan kompletteras med mindre, mer intima rum och stråk. Året runt arrangeras tillfälliga evenemang och festivaler som ytterligare bidrar till stadens dynamik. Utmaningar inkluderar dock otydliga vägar för besökare för rörelser, luckor i handeln och konflikter mellan trafikslag, vilket påverkar stadslivets flöde och trygghet. Stadskärnan konkurrerar med externhandel. Nätverket av handel har luckor där butiker eller andra aktiviteter saknas som skadar handelsupplevelsen. Det finns konflikter mellan trafikslag i viktiga gång och handelsstråk. Det är även svårt att få

trygga och välkomnande platser för barn att röra sig fritt på grund av trafik (Lunds Kommun 2024).

2. *Rörelse i Lund* - Lunds trafiknät är anpassat för mänsklig skala, med breda nord-sydliga stråk för större fordon och smalare gator med intressanta vyer som uppmuntrar lugnare trafik. Historiska tullar fungerar som naturliga entréer, och centralstationen skapar viktiga flöden in i stadskärnan. Utmaningar rör framför allt konflikter mellan cyklister och fotgängare på handelsator, trånga gator där stora bussar konkurrerar om utrymmet samt brist på tydliga navigeringspunkter. Parkeringsutrymmen är begränsade, och vissa historiska miljöer är fortfarande otillgängliga på grund av ojämn markbeläggning (Juhlin et al. 2024). För att tillägga, enligt Lunds bevaringsprogram (Ryding 2011), gatstensbeläggningen av körbanor och trottoarer bör bevaras och kompletteras i Västra Mårtensgatan som har en kulturhistoriskt värde. Prägeln av smågatstengata bör bevaras, och stora blockartade nybyggen förhindras. Fastän markbeläggning i Västra Mårtensgatan behöver förbättring blir det ändå svårt för att göra stora förändringar på grund av begränsningar. (Se Figur 2.1)
3. *Det byggda Lund* - Lunds bebyggelse präglas av en medeltida stadsplan, med en finmaskig struktur som erbjuder flexibilitet över tid. Offentliga gaturum och lugna innergårdar skapar tydliga rumsligheter, medan materialval och detaljrikedom bidrar till långsiktiga kvaliteter. Fasadernas variation i stil och höjd ger stadsmiljön karaktär, och det gynnsamma mikroklimatet erbjuder soliga och skyddade platser. Utmaningar innefattar otrygghet på grund av monotona fasader och outnyttjade ytor. Vissa kvarter blockerar naturliga flöden och skapar inaktiva gatumiljöer. Enligt forskaren Juhlin (2024) skulle fasader kring Mårtenstorget kunna aktiveras mer och Saluhallen behöver en bättre kantzona för att bjuda in besökare.
4. *Det gröna Lund* - Den gröna värden i Lund erbjuder kvaliteter som gröna lungor i kanten av stadskärnan, småskalig natur i flera platser. Bra mikroklimat i soliga torg och gatuplanteringar längs husväggar mjukar upp stadsmiljön. Fasadgrönt på äldre byggnaderna. Dessa erbjuder bra förutsättningar för psykisk hälsa och välbefinnande för fler människor samt bättre mikroklimatanpassning i en varmare framtid. Bättre möjligheter för dagvattenhantering och bättre förutsättningar för biologiska mångfald som bidrar till en levande och flexibel miljö. Utmaningar finns som för många hårdgjorda ytor som orsakas värmeöar, mindre möjligheter till gröna rum på grund av bebyggelser, svårt att plantera nytt träd på grund av arkeologi och underjordiska ledningar. Det finns mindre bra livsvillkor för träd när de blir stora. Gröna områden som stadsparken upplevs långt bort från stadskärnan och är svåra att hitta till (Juhlin et al. 2024). Ytterligare avgränsningar är val av växter i stadsmiljö enligt författaren Henrik Sjöman

i boken *Träd i Urbana Landskap* (2015). Författaren menar att det är svårt i att hitta rätt växter som tål stadsmiljöns påfrestningar. Som höga temperaturer, luftföroreningar, vindutsatthet, kompakt jord och artificiell ljus. Dessutom kräver vegetation ofta anpassning till ljusinsläpp och säsongsvariationer (Sjöman & Slagstedt 2015).

3.1.3 Potentialer för Västra Mårtensgatan

Utifrån Lunds Kommuns riktlinjer som nämndes ovan kan flera åtgärder identifieras för att utveckla Västra Mårtensgatan (Lunds Kommun 2024). För att stärka stadslivet bör stråket utformas med högkvalitativ markbeläggning, belysning och skyltning för att skapa tydliga riktningar i stadskärnan. Bottenvåningar bör ha publika funktioner som bidrar till liv och aktivitet i stadsmiljön, medan kantzoner kan ge utrymme för butiker, restauranger och andra verksamheter. Dessutom bör gångstråket vara tillgängligt och enhetligt utformat för att prioritera fotgängare och skapa en levande och trivsamt miljö. En varierad och detaljrik fasad bidrar till en mer upplevelserik gata (Juhlin et al. 2024).

För att förbättra rörelse och tillgängligheten förklarar Juhlin krävs tydligare entréer till stadskärnan, särskilt för gångprioriterade stråk mot centrum. Fokus bör ligga på gångtrafik, cykeltrafik och vistelsemiljöer, medan fordonstrafiken ska anpassas för att främja en trygg och attraktiv stadsmiljö. Hastigheten på gatan bör sänkas, och genomfartstrafik begränsas för att skapa en mer gärvänlig miljö.

Författaren vidare berättar att luckor mellan stadskärnans byggnader bör fyllas genom kompletterande funktioner och aktiviteter som stärker stadskärnans användning och karaktär. Detta kan öka attraktiviteten och skapa en mer dynamisk och levande stadsbild. Gröna inslag bör också integreras för att bidra till en mer hållbar och estetiskt tilltalande stadsmiljö.

För att skapa en grönare gata bör plantering av gatuträd prioriteras, men även annan växtlighet kan tillämpas där det är möjligt. Gröna stråk kan binda samman stadskärnan med omkringliggande stadsdelar och ge möjlighet att röra sig genom en grön miljö. Genomsläppliga beläggningar kan bidra till en bättre hantering av dagvatten, och fler växtligheter på fasader och byggnadskanter kan gynna biologisk mångfald. Dessutom finns möjligheter att skapa gröna rum med både lugna och aktiva rekreationsytor (Juhlin et al. 2024).

3.2 Modell om faktorer för en attraktiv stadskärna

Stadskärnan fyller en viktig funktion i en stad, särskilt när det gäller urbana städer som Lund. Enligt Svenska Ordboken betyder stadskärna ”de gamla centrala delarna av en stad” (Svenska Akademien 2024).

Forskaren Oana Mihaescu (2019) från Handelns Forskningsinstitut, HFI visar att för att göra en stadskärna attraktiv och levande spelar den sociala mötesplatsen en viktig roll utöver handel. Mihaescu menar att det finns fem huvudsakliga

faktorer som definierar en stadskärnas attraktivitet: *Geografi och demografi*, *Stadens funktion*, *Komplementariteten mellan stadskärnan och den externa handelsplatsen*, *Samarbeten mellan olika parter* samt *det Lokala engagemanget* (se Figur 1.1).

Figur 1.1 Modellen som visar faktorer som bidrar till att skapa en attraktiv stadskärna (Mihaescu et al. 2019)

Geografi och demografi innebär att staden ska ligga geografiskt nära målgruppen, samt att demografiska faktorer såsom befolkningstäthet, medelålder och medianinkomst också spelar en roll. *Stadens funktion* handlar om hur väl staden uppfyller sin roll, vilket i sin tur påverkar stadskärnans förmåga att locka rätt målgrupp. *Komplementariteten* innebär att utbudet i stadskärnan och det externa handelsområdet inte ska konkurrera med varandra, utan i stället komplettera varandra för att maximera kundbasen. *Samarbeten mellan olika parter*, inklusive alla aktörer, bidrar till fler resurser för utvecklingsprojekt. Slutligen handlar *det lokala engagemanget* om den sociala sammanhållningen (hur människor samarbetar utan tvång) och den sociala innovationen (eldsjälar som ger staden identitet). Exempel på sådana eldsjälar kan vara små unika butiker som bidrar till stadens identitet (Mihaescu et al., 2019). Modellen fokuserar på en bredare faktor med fokus mot intressenter och att identifiera strukturella utmaningar och möjligheter för Västra Mårtensgatan. Dessa innefattar gatans koppling till stadens flöden, dess funktionella utveckling och vikten av en stark lokal identitet genom småskalig handel och sociala initiativ.

3.2.1 Geografi och demografi

Stadens geografiska placering i förhållande till sin målgrupp spelar en avgörande roll, särskilt när det gäller Västra Mårtensgatans funktion. Gatan ligger centralt i Lund och omges av butiker, företag och stadskärnans nyckelområden. I dess närhet finns flera busshållplatser och handelsbutiker, vilket skapar ett högt människoflöde med olika destinationer. Västra Mårtensgatan fungerar främst som en passage för genomströmning snarare än en samlingsplats, vilket påverkar dess roll i stadskärnan.

Ur ett demografiskt perspektiv påverkas stadskärnans besöksfrekvens av faktorer som befolkningstäthet, åldersstruktur och inkomstnivåer. Enligt Lunds Kommun (2021) utgjorde invånare i åldersgruppen 35–49 år den största andelen av befolkningen (23 375 av totalt 127 376 personer), tätt följt av åldersgruppen 25–34 år. Detta indikerar en stark köpkraft bland medelålders invånare med stabila inkomstnivåer, vilket är en viktig aspekt vid utveckling av handels- och serviceutbudet i stadskärnan.

3.2.2 Stadens funktion

Stadskärnans roll och utbud har en direkt inverkan på dess attraktivitet. Historiskt sett fungerade Botulfsplatsen som en busshållplats, men genom en mellanliggande användningsfas kommer den att omvandlas till ett torg för sociala interaktioner och aktiviteter. Mårtenstorget fungerar idag som en handels- och evenemangsplats, och dess marknadsfunktioner planeras att stärkas ytterligare (*Lunds stadskärna* 2024). I detta sammanhang fungerar Västra Mårtensgatan primärt som en länk mellan stadskärnans olika områden och uppfyller därmed en grundläggande funktion som transportstråk. Gatan har dock potential att tillföra unika egenskaper som saknas i stadskärnorna, såsom en mer varierad handelsstruktur och levande mötesplatser.

3.2.3 Komplementariteten

För att stadskärnan ska vara konkurrenskraftig bör den inte konkurrera med externa handelsområden, utan snarare komplettera dem. Det är också avgörande att olika branscher inom stadskärnan samverkar och bidrar till ett varierat utbud. En levande stadskärna kräver en blandning av aktörer med olika funktioner (Mihaescu et al. 2019). Enligt Lunds Kommun (2024) finns förbättringspotential för både Botulfsplatsen och Mårtenstorget, men det är Västra Mårtensgatan som har störst möjligheter att berika stadskärnan genom sitt fokus på unika upplevelser, småskalig handel och kultur.

3.2.4 Samarbeten mellan olika aktörer

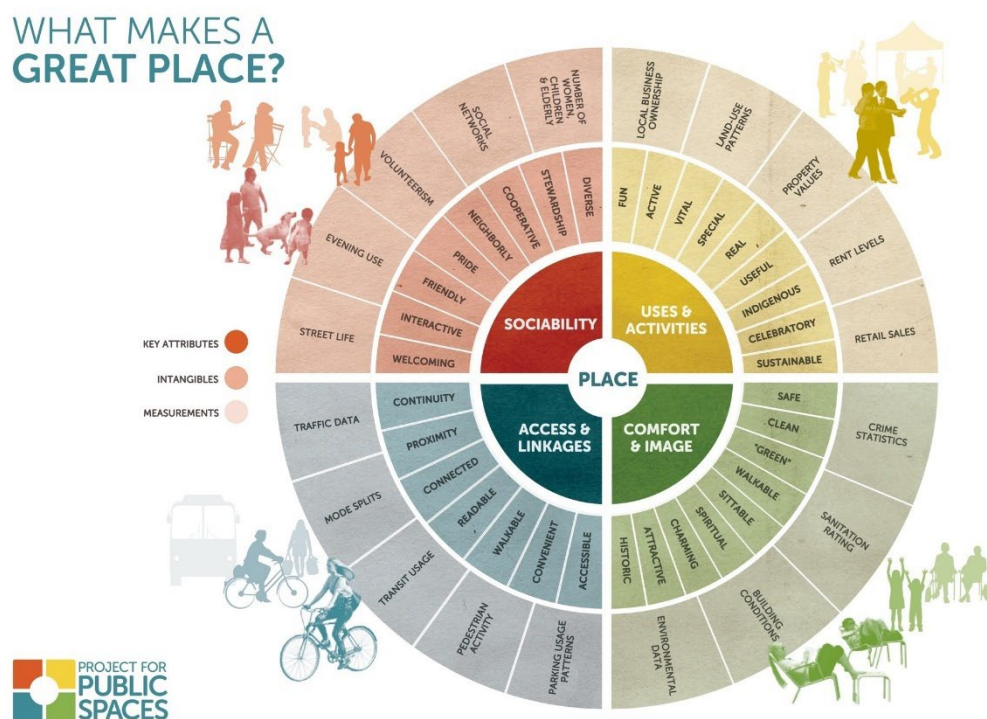
Samarbete mellan kommun, näringsliv, fastighetsägare och invånare är avgörande för en framgångsrik stadsutveckling. Offentlig-privata partnerskap spelar en central

roll i samverkansprojekt. Längs Västra Mårtensgatan finns ett flertal lokala småbutiker som har funnits på platsen sedan 1930-talet, vilket tyder på en stark relation mellan handelsaktörer och platsen. Detta skapar goda förutsättningar för samverkan och utveckling i linje med stadens övergripande strategi.

3.2.5 Lokalt engagemang och identitet

Ur Mihaescus Modell, social sammanhållning, lokala näringsidkares initiativ och invånarnas engagemang är viktiga faktorer för att skapa en attraktiv och levande stadskärna. En stark lokal identitet kan främjas genom social innovation, där unika butiker, kaféer och kulturverksamheter förstärker stadens karaktär. Ju fler aktörer som är involverade i utvecklingsprocessen, desto starkare blir stadskärnans identitet och attraktivitet (2019). Ett levande exempel på lokalt engagemang är förändringarna av nuvarande Botulfsplatsen, där näringsidkare upplevde minskat kundflöde, vilket bidrog till beslut till omvandlingen. Detta visar på vikten av dialog och samarbete mellan kommunen och lokala aktörer.

3.3 Place Diagram

Figur 1.2 Place Diagram som visar fyra nyckelindikator för en bra plats. (Madden et al. 2018)

En annan aspekt som påverkar en plats attraktivitet utöver Mihaescus modell är Place Diagram (se Figur 1.2). Place Diagram är utvecklad av den ideella

organisationen *Project for Public Spaces* (PPS) (Madden et al. 2018), som bygger på principerna inom *Placemaking*. Den betonar de mänskliga och upplevelsebaserade aspekterna av stadsmiljöer. Enligt *Place Diagram* det finns fyra huvudsakliga indikatorer som definierar en bra plats: *Tillgänglighet och koppling* (Access & Linkages), *Användning & Aktiviteter* (Uses & Activities), *Trevnad och Framtoning* (Comfort & Image) samt *Social interaktion* (Sociability). Inom varje nyckelindikator ingår det flertal immateriella tillgångar och vidare flertal mätningar för att uppnå dessa tillgångar. Modellen förklarar kvaliteten av en plats samt hur människor upplever och använder platsen. De fyra indikatorer från *Place Diagram* av PPS hjälper till att identifiera upplevelsebaserade brister på Västra Mårtensgatan, exempelvis brist på mötesplatser, begränsad vistelsekvalitet och behovet av bättre kopplingar mellan de omgivande stadskärnorna. Det förklaras även i modellen om på vilket sätt kan platsen utvecklas baserade på dessa fyra indikatorer. Vilket vidare skapas den bra grund för förbättringsmöjligheter i gestaltungsförslaget.

3.3.1 Placemaking

Enligt *Project for Public Spaces* (2022) innebär en bra plats (Place) att den kan bygga och stödja en rättvis lokal ekonomi, främja sociala interaktioner, vårdar och stärker känslan av gemenskap, skapa förbättrad tillgänglighet, främja hälsan och känslan av bekvämlighet.

Begreppet *Placemaking* handlar om att skapa platser som inspirerar människor att kollektivt omforma och förbättra offentliga utrymmen (Public Spaces). Det är en samarbetsprocess där invånare, företag och kommuner arbetar tillsammans för att utveckla en offentlig miljö som maximerar det gemensamma värdet. *Placemaking* främjar därför kreativa lösningar med särskilt fokus på platsens fysiska, kulturella och sociala identitet i en plats (Project for Public Spaces 2022).

The Power of 10+

The Power of 10+ är ett koncept utvecklat av *Project for Public Spaces* (Madden et al. 2018). Enligt PPS kräver processen för en stad att omvandla genom *Placemaking*, att skapa destinationer som ger staden stark identitet och rika upplevelser. Detta bidrar till inte bara att göra platsen mer attraktiv utan lockar även nya invånare, handel och investeringar. Konceptet bygger på idén att städer, oavsett storlek, bör ha minst tio destinationer där människor vill vistas. Dessa destinationer kan vara allt från gator och torg till parker eller museer. Varje destination bör i sin tur innehålla minst tio platser där människor kan vistas i, exempelvis sittplatser, mötespunkter eller grönytor. Dessutom bör varje plats erbjuda minst tio olika aktiviteter, såsom möjligheter att sitta, umgås, promenera med hunden eller fika. Genom detta ramverk visar *The Power of 10+* hur invånare och intressenter kan

bidra till att återuppliva stadslivet och skapa en mer levande och attraktiv stadsmiljö.

3.3.2 Tillgänglighet & kopplingar (Access & Linkages)

En plats är attraktiv om den är lätt att nå och väl integrerad i sin omgivning, både fysiskt och visuellt. Enligt PPS bör den vara enkel att ta sig till via gång, cykel och kollektivtrafik. Dessutom ska platsen vara öppen, synlig och välkomnande. Platsens kanter spelar också en viktig roll, exempelvis upplevs en gata med butiker längs fasaderna som tryggare och mer levande än en gata med tomma väggar (Project for Public Spaces 2022)

Västra Mårtensgatan är lätt att nå på grund av sin placering i centrum mellan stadskärnorna, men den är mindre integrerad i sin omgivning. Platsen saknas samlingsplats eller integrerande aktiviteter som gör platsen mer levande. Gatorna som är länkade till Västra Mårtensgatan som är en gågata är bilvägar vilket skapas det mindre tillgängliga för fotgängare samt cyklister som vill ta sig in i gatan. Härleder till att gatan är mindre integrerad i sin omgivning. Däremot finns Västra Mårtensgatan flertal butiker som placeras längs fasaderna som ger mer levande och trygghet i det smalare stråket.

3.3.3 Användning & aktiviteter (Uses & Activities)

Aktivitet är den som gör en plats unik. Enligt PPS (2022) är den största anledningen till att människor besöker och återvänder till en plats att det finns något att göra. Om det saknas aktiviteter tenderar platser att stå tomma. Ett brett utbud av aktiviteter kan locka en mångfald av besökare och bidra till en inkluderande miljö.

Användningen för Västra Mårtensgatan är tydlig, som ett gångstråk som länkar två stadskärnorna. Med småskaliga butiker som har funnits länge skapas den unika karaktären i platsen. Det saknas dock tydliga aktiviteter som samlar människor och bildar den gemenskapen vilken uppmuntrar förbättringsmöjligheter.

3.3.4 Trevnad & framtoning (Comfort & Image)

Första intrycket är avgörande för hur en plats upplevs. En trivsam plats kännetecknas av trygghet, renlighet och möjligheter att sitta och vila. Möjligheten att välja var och hur man sitter påverkar också upplevelsen. Människor dras till platser där de själva kan avgöra, om de vill sitta i solen, i skuggan eller nära andra människor (Project for Public Spaces 2022).

I Västra Mårtensgatan finns det stora planteringskärl som tillämpar även sittplatser för att vila. Med de höga byggnaderna skapas det även naturliga skuggor vid soliga dagar, det skapas bra grund för en trivsam plats. Dock saknas det tillräcklig trygghet för fotgängare att vilas eller samlas på grund av högre hastigheten i passagen orsakas av snabba cyklister. Rädslan från att bli påkörd av cyklister finns vilket leder till att den blir mindre trivsamt att stanna.

3.3.5 Social interaktion (Sociability)

Den sociala aspekten är en av de svåraste att skapa men också den viktigaste. PPS menar att en plats där människor gärna träffar vänner, interagerar med främlingar och känner sig trygga skapar en starkare koppling mellan individer och den fysiska miljön. När en plats blir en naturlig mötesplats stärks dess identitet och attraktionskraft (Madden et al. 2018). Stads kärnor tenderar oftast att ha dessa egenskaper, men eftersom Västra Mårtensgatan inte är en stadskärna brukar den väljas bort av människor som plats att vistas och träffas på. Därför finns det en förbättringspotential när det gäller social interaktion.

4. Fältstudie: Västra Mårtensgatan

I denna del av studien analyseras Västra Mårtensgatan som projektplats genom en observationsanalys av gatans rörelsemönster, ljus- och vindförhållanden samt identifierade brister utifrån litteratur- och fältstudien. Vidare undersöks platsens ståndortsförhållanden och vegetation för att skapa en helhetsbild av dess nuvarande funktion och potential för framtida förbättringar. (se Figur 3.1)

4.1 Platsanalys

4.1.1 Funktion

Många använder gatan som en korridor för att nå olika destinationer utanför gatan, men samtidigt finns det också några centrala besöksmål nära Västra Mårtensgatan (se Figur 3.3). Saluhallen som ligger på nordöstra sidan av gatan, där sitter flertal restauranger och butiker som har funnits sedan länge. På södra sidan av gatan sitter Tehuset Java som har också varit ett viktigt besöksmål i Västra Mårtensgatan med sitt kulturhistoriska värde. Ytterligare på sydöstra hörnan ligger Filmstaden, som har funnits länge och har en stor popularitet av folk varje dag. Kundflöde därför är mest bland dessa tre destinationer, det vill säga på östra sidan av Västra Mårtensgatan. På västra ytan av gatan ligger det flertal funktionella butiker som oftast besöker av människor med en tydlig mål. Till exempel, Synoptiker, Lundbergs Handskar & Väskor, Guld och Silversmedjan, Apoteket med mera. Det innebär att folk inte brukar besöka dessa butiker spontant under en slumpmässig dag. Vilket innebär att kundflöde bland västra ytan av gatan är minst, bortse från människor som passerar ytan med andra besöksmål. (Se Figur 3.3)

I mitten av Västra Mårtensgatan ligger det Botulfsplatsen, idag ligger Botulfsplatsen i mellan användningsstadiet därför blir den oftast en plats för evenemang och aktiviteter. Under sommaren finns det även konsert och uteserveringar som sker här. (Se Figur 3.2)

Utanför Västra Mårtensgatan på västra ändan kopplas det Stora Södergatan, vilket är den centrala gatan för Lunds mobilitet. Där finns det busstationer, essentiella destinationer som matbutiker, restauranger, sminkbutik Åhléns och med mera. Längre upp av gatan sitter det Stortorget, Stadshall Lund, olika caféer och vidare Lunds Domkyrkan. Längre ner av gatan finns det salong, andrahandsbutik och några enstaka restauranger. Det finns mindre butiker och restauranger ju längre ner det går, vilket innebär att kundflöde minskas desto längre ner det går. (se Figur 3.2).

På andra sidan av Västra Mårtensgatan, åt höger, ansluter Bankgatan, som också är en viktig gata för stadsbussar. I närheten ligger stadskärnan Mårtenstorget. Där finns bland annat Coop, restauranger, en konsthall och en godisbutik. Längre

österut ligger Lunds Botaniska Trädgården som ligger utanför den centrala staden. (Se Figur 3.2)

På norra ut från Västra Mårtensgatan ligger det Botulfsplatsen, som idag har det blivit ett torg sedan hållplatserna för stadsbussar har flyttat ut. På sommaren brukar det finnas diverse aktiviteter som tar plats i Botulfsplatsen, särskild under soliga dagar där människor väljer att stanna och äta utanför i torget. (enligt intervjuperson). Längre ut mot norr från Botulfsplatsen ligger det Rådhuset som brukar vara ockuperad av kulturkopplade aktiviteter, till exempel utomhuskonsert eller utomhusbio. Ibland säljer folk också sina saker vid den tomma ytan utanför rådhuset eller i Botulfsplatsen. Människor samlar därför mycket vid norra sidan av Västra Mårtensgatan. (Se Figur 3.2)

Ur en bredare perspektiv, norra sidan ut från Västra Mårtensgatan ligger det centrala Lund med centralstationen och vidare Lunds universitet med Lunds studentbostäder. Det innebär att på norra sidan ut händer det mesta, särskild angående om stadslivet. Å andra sidan, på södra sidan av Västra Mårtensgatan placeras det framför allt bostäder, samma gäller för östra och västra sidan, med mindre underhållning och aktiviteter. Däremot tenderar Lundabo att åka upp till den norra delen vid behov av underhållning eller andra aktiviteter. (Se Figur 2.1)

4.1.2 Rörelseanalys

Observationer visar att Västra Mårtensgatan har ett högt rörelseflöde, där fotgängare och cyklister rör sig i olika riktningar för att nå närliggande destinationer (se Figur 3.5). Gatan är strategiskt placerad och sammanlänkad med flera viktiga stråk, såsom Bankgatan och Stora Södergatan, vilka fungerar som huvudgator för bil- och busstrafik, samt Lilla Södergatan, som ofta används som en genväg genom stadskärnan. Människor som passerar gatan har olika syften, vissa är på väg till eller från arbetet, andra besöker butiker och restauranger, medan vissa enbart använder gatan som en genomfartsled för att ta sig vidare till andra platser.

Trots det intensiva flödet stannar få personer kvar på platsen. De befintliga sittplatserna används främst som kortvariga viloplatser men fungerar inte som sociala samlingspunkter. Bristen på tydliga mötesplatser märks även vid Botulfsplatsen och Mårtenstorget, vilket påverkar gatans vistelsekvalitet negativt. Tempot på gatan är generellt högt eftersom både fotgängare och cyklister delar samma yta, vilket kan skapa en otrygghet hos gångtrafikanter. Särskilt snabba cyklister kan bidra till en känsla av osäkerhet bland fotgängare, som riskerar att bli påkörda.

Kaféer, viloplatser

Under ett fältbesök genomfördes ett samtal med en anonym passagerare som är en Lundabor i östra Lund. Personen uppgav att hon passerar Västra Mårtensgatan dagligen på väg till Stora Södergatan för att handla mat. Hon beskrev Västra

Mårtensgatan som en nödvändig passage för många som bor i stadens ytterområden och behöver ta sig till butiker och servicefunktioner i centrum. (se Figur 3.4)

I hennes fall sker den dagliga rutten via Botulfsplatsen, som fungerar som en genväg till butiken Willys, belägen på den nordvästra sidan. På vägen stannar hon ibland för att köpa kaffe vid Pressbyrån eller Espresso House, som båda ligger strax norr om Västra Mårtensgatan. Efter detta fortsätter hon till Willys eller andra butiker i norra delen av stadskärnan. Hon påpekade att den västra sidan av Västra Mårtensgatan ofta förbises, eftersom det inte finns något särskilt som lockar dit spontana besök. Vidare framhöll hon att det saknas tillräckliga möjligheter till vila eller rekreation längs gatan, vilket gör att området mest betraktas som en genomfart snarare än en plats att uppehålla sig på. (se Figur 3.4)

Hon nämnde även att den södra delen av gatan domineras av bostäder och att där finns få caféer eller offentliga miljöer som uppmuntrar till socialt umgänge. Detta bidrar till att många i stället väljer att röra sig norrut, där utbudet av aktiviteter och mötesplatser är betydligt rikare. (se Figur 3.6)

4.1.3 Ljusanalys

Ljusförhållandena på Västra Mårtensgatan påverkas av dess omgivande bebyggelse. På den nordvästra sidan av gatan finns byggnader med upp till sju våningar, vilket begränsar tillgången till dagsljus. Den södra sidan har något lägre byggnader, vilket möjliggör ett något större ljusinsläpp, även om gatan fortfarande upplevs som relativt skuggig. De östra och västra delarna är mer öppna, vilket bidrar till viss ljusinstrålning, särskilt under morgon- och kvällstid (*SunCalc* 2025). Även en högre ljusinsläpp vid den öppna ytan i Botulfsplatsen. Trots dessa faktorer är ljusinsläppet generellt lågt, särskilt under vinterhalvåret när solen står lägre på himlen.

4.1.4 Vindanalys

Vindförhållandena påverkas av gatans omgivande bebyggelse, där de relativt höga byggnaderna kan leda till att vinden kanaliseras längs gatan från öster och väster. Eftersom Lund ligger långt från kusten är dock påverkan från havsvindar begränsad.

4.1.5 Jordförhållande

Marken på Västra Mårtensgatan är helt hårdgjord, utan några naturliga växtbäddar. Den underliggande jorden består huvudsakligen av moränlera, vilken har fyllts ut med material och belagts med smågatsten (*SGUs Kartvisare* n.d.). Avsaknaden av växtbäddar och genomsläppliga ytor innebär att dagvattenhanteringen är begränsad, vilket kan påverka mikroklimatet och den biologiska mångfalden negativt.

4.1.6 Vegetation

Vegetationen på Västra Mårtensgatan är begränsad, även om viss grönska förekommer. Några enskilda träd finns i närheten av Filmstaden och Saluhallen, vid entrén till Botulfsplatsen. I samband med mellan användningsprojektet placerades flera stora cylinderformade planteringskärl med perenner och små buskar ut längs gatan. Dessa planteringskärl har två funktioner: dels begränsar de biltrafik och skapar en mer trygg gång- och cykelmiljö, dels tillför de en grönare och mer levande stadsbild. Utöver växtligheten är vissa av planteringskärlen utrustade med sittbänkar, vilket ger förbipasserande möjlighet att sitta och vila.

Trots dessa åtgärder är grönskan på Västra Mårtensgatan fortfarande begränsad. En ökad andel växtlighet, exempelvis genom fler träd eller fler planteringar, skulle kunna förbättra både gatans estetiska värde och dess funktionalitet som en trevlig vistelsemiljö.

4.2 Identifierade brister

För att sammanställa identifierade brister på Västra Mårtensgatan utifrån litteraturstudien och fältstudien listas nedan bristerna i punktform:

4.2.1 Brister utifrån Lunds Kommun

- Brist på tillgänglighet och enhetlighet i stråket. (*Botulfsplatsen* 2024)
- Smal kantzon för vister och uteserveringar. (Juhlin et al. 2024)
- Tom byggnadsfasad som saknar upplevelse. (Juhlin et al. 2024)
- Otydliga entréer i gångstråket. (Juhlin et al. 2024)
- Saknas det naturliga flödet på stråket. (Juhlin et al. 2024)
- Hastighet för fort på gatan av cyklister. (Lunds Kommun 2024)
- Få funktioner och aktiviteter som stärker stadskärnans karaktär. (Juhlin et al. 2024)
- Saknas gröna inslag. (Juhlin et al. 2024)
- Minskat kundflöde (*Botulfsplatsen* 2024)

4.2.2 Brister utifrån Modell om faktor för en attraktiv stadskärna

- Västra Mårtensgatan fungerar som en korridor snarare än en samlingsplats. (Mihaescu et al. 2019)
- Saknad av unika egenskaper och upplevelser. (Mihaescu et al. 2019)
- Brist för en större fokus på dess unika småskaliga handel och kultur. (Mihaescu et al. 2019)
- Brist för samverkan mellan olika aktörer för sociala innovationer och unika lösningar. (Mihaescu et al. 2019)

4.2.3 Brister utifrån Place Diagram

- Mindre integrerad i sin omgivning p.g.a. saknad mötesplats eller integrerade aktiviteter som gör platsen levande. (Project for Public Spaces 2022)
- Bilvägar som gör en gågata mindre tillgängligt. (Project for Public Spaces 2022)
- Saknar trygghet för fotgängare att vila eller samlas. (Project for Public Spaces 2022)
- Saknar sociala interaktioner. (Project for Public Spaces 2022)

4.2.4 Brister utifrån platsanalys

- Saknad av sittplatser
- Saknad ljusinsläpp på grund av höga byggnader längs gatan.
- Ojämna mark
- Saknad vegetation och grönska. Som vidare inleder till sämre dagvattenhantering.

4.2.5 Sammanställning för brister och lösningar

Tabell 1. Sammanställning för brister och potentiella lösningar i Västra Mårtensgatan

Brister	Lösningar
Tillgänglighet, enkelhet i stråk Ojämna markyta	Bredare gångar, jämnare yta och lämpligt markmaterial
Smal kantzon	Bredare kantzon
Tom byggnadsfasad	Klätterväxter/ aktiviteter
Otydliga entréer	Portal och skyltar
Mindre fokus på fotgängare	Inga cyklister i gatan Inga bilar i gatan
Få funktioner och aktiviteter Minskat kundflöde	Fler interaktionsaktiviteter
Saknar gröna inslag, vegetation	Öka planteringar
Likt en korridor än en samlingsplats Hastighet för snabbt	Fler viloplatser, lägre hastighet
Saknad av unika egenskaper	Förstärka upplevelser
Brist för fokus i handel och kultur	Stödja kultur och handelsbutiker
Samverkan mellan aktörer	Komplettera varandra genom olika aktiviteter vid behov
Mindre mötesplatser Saknad sociala interaktioner	Öka mötesplatser
Saknade sittplatser	Ökar sittplatser
Saknar ljusinsläpp	Förstärka belysning

5. Resultat

5.1 Koncept: Det Gröna Navet

Figur 4.1 Konceptbild för gestaltungsförslag

”Det Gröna Navet”, även kallat *Skeppet*, anknyter till det latinska ordet *Navis*, vilket syftar på mittgången i en kyrka (*Skepp (arkitektur)* 2024). I arkitektoniska termer används benämningen *nav* för att beskriva den centrala delen av en byggnad, vanligtvis längs byggnadens längdaxel, avdelad av pelare, kolonner eller liknande element som leder blicken mot kyrkans mittpunkt (Churchwonders 2022).

Figur 3.2 Konceptbild av detaljmönster för gestaltungsförslag

På liknande sätt kan Västra Mårtensgatan i Lund tolkas som ett urbant nav (Se Figur 4.1). Gatans avlånga form och dess öppna butiksmiljöer längs sidorna skapar en livlig, ljusfylld passage genom stadskärnan. De stora cylinderformade pelarna som omger gatan efterliknar trädstammar och ger tillsammans med butikernas arkitektoniskt genomarbetade fasader ett estetiskt tilltalande stadsrum. Karakteristiska bågformade element och portaler förstärker platsens identitet, medan dekorativa mönster inspirerade av medeltiden tillför en historisk och unik

karaktär (Se Figur 4.2). Som ett centralt stråk binder Västra Mårtensgatan samman viktiga urbana punkter såsom Botulfsplatsen och Mårtenstorget, vilket gör den till en viktig länk för både stadens invånare och besökare. Grönska och vegetation på marknivå bidrar till en visuell och fysisk kontrast gentemot de omgivande höga och massiva byggnadsvolymer. Detta skapar en balanserad helhet där det naturliga möter det byggda, och där platsens hårda och mjuka texturer samspelar på ett harmoniskt sätt.

Nav syftar även på ett centrum, en medelpunkt eller mitten av ett hjul (*Synonymer till nav* n.d.). Alltså något som befinner sig i hjärtat av en struktur. Detta innebär att Västra Mårtensgatan, i egenskap av kopplingsgata, spelar en central roll i att länka samman stadskärnorna Botulfsplatsen och Mårtenstorget. Gatan fungerar därmed inte enbart som en geografisk mittpunkt i Lund, utan även som en social knutpunkt en destination av betydelse både för lokalbefolkningens umgänge och för turisternas upplevelser.

5.2 Gestaltungsforöslag

5.2.1 Illustrationsplan

Otydliga entréer

På den västra delen av Västra Mårtensgatan finns främst butiker som besöks vid specifika behov, såsom optiker och hattbutiker. Området saknar allmänna inslag som uppmuntrar människor att stanna till spontant eller besöka gatan i sig. För att motverka detta föreslås installationen av en portal med två mellanstora pelarformad pilarikatajor vid gatans början, vilket kan verka som ett visuellt lockande element som både välkomnar och engagerar besökare. Portalen utformas för att skapa säsongvariation. Under vinterhalvåret dekoreras den med ljusslingor, vilket bidrar till en ljusare och mer inbjudande atmosfär under den mörkare perioden. Under sommaren dekoreras portalen av andra roliga dekorationer så att det aldrig blir tråkigt, vilket tillför en mer levnad känsla till gatumiljön. Denna lösning skapar en tydlig entré till gatan, bidrar till en förbättrad platsidentitet och uppmuntrar besökare att stanna för att exempelvis fotografera, vilket kan öka gatans attraktivitet året runt. (se Figur 4.3; 4.6 & 4.13)

Vegetation & viloplatser

Längs portalens båda sidor anläggs planteringsrabatter med växter i varierande höjder. Detta skapar en visuell dynamik och variation för förbipasserande, samtidigt som det ger en känsla av omslutning och trygghet. Vegetationen fungerar också som en skyddande barriär bakom de bänkar som placeras intill planteringarna. Bänkarna är utplacerade i en lång rad längs med portalen, vilket möjliggör vila och återhämtning för alla som vill stanna upp en stund. Denna utformning främjar både

tillfällig vila och längre vistelser, vilket stärker platsens sociala funktion och tillgänglighet. (se Figur 4.9; 4.11 & 4.12).

Markbeläggning

För att kunna göra gatan tillgängligt för alla gående och i rullstolar, föreslås att gatan reserveras enbart för fotgängare. Genom att exkludera cykeltrafik minskas risken för konflikter och olyckor, vilket skapar en lugnare och mer inbjudande miljö där människor kan röra sig fritt och stanna upp utan oro för snabbgående cyklister. För att ytterligare förbättra tillgängligheten föreslås en ny markbeläggning som är jämnare än dagens, vilket underlättar för rullstolar, barnvagnar och personer med nedsatt rörelseförmåga. Det befintliga materialet smågatsten, bevaras, men kompletteras med en sträcka i mitten av gatan där ett slätare material, exempelvis betongplattor, används. Denna mittzon fungerar dels som ett tydligt ledstråk för fotgängare som rör sig genom gatan, dels som en funktionell yta för tillfälliga leveranser med mindre lastbilar. Kantzonen har tidigare varit för smal för både förbipasserande och butiksaktiviteter. Genom att bredda denna zon och kombinera den med ny markbeläggning och vegetation ges plats åt uteserveringar, butiksdisplayer och andra vistelsefunktioner. Detta skapar bättre förutsättningar för sociala interaktioner och stärker gatans roll som mötesplats i stadskärnan, samtidigt som rörelseflödet för fotgängare förbättras. (se Figur 4.6 & 4.7)

Mötesplats

Den centrala delen av Västra Mårtensgatan utgör en viktig knutpunkt mellan gatan och stadskärnan, i anslutning till Botulfsplatsen och Lilla Södergatan. Det är här det största människoflödet sker, mycket tack vare närheten till välbesökta destinationer som Saluhallen och Tehuset Java.

För att stärka denna plats som en naturlig mötes- och samlingspunkt har en pelarformad staty placerats vid entrén till Botulfsplatsen. Statyn fungerar även som fontän under sommarmånaderna och erbjuder vattenlek för barn samt fågelbad, vilket ger platsen både lekfullhet och ekologisk funktion (se Figur 4.4 & 4.6). Runt statyn anläggs planteringar med varierande växthöjder och nivåskillnader, främst bestående av olika prydnadsgräs och perenner. Denna grönstruktur bidrar till en visuell och sensorisk upplevelse, där det vajande gräset skapar en lugnande och dynamisk atmosfär. I anslutning till planteringsytorna placeras enstaka bänkar som erbjuder vila för förbipasserande i alla åldrar. Denna utformning har som syfte att skapa en tydlig fokuspunkt på Västra Mårtensgatan, en välkomnande plats som uppmuntrar till både vistelse och social interaktion. Genom att inkludera vatteninslag möter utformningen även Lunds kommuns krav på hållbara stadsmiljöer. (se Figur 4.10)

Interagerande aktiviteter

På vänster sida av mittendelen, i anslutning till Lilla Södergatan, skapas en levande och flexibel yta där förbipasserande som kommer intill gatan möts av både en central, rund gestaltning och ett inslag av tillfällig verksamhet. En kaffebil eller frukostvagn parkeras strategiskt vid hörnet mot Lilla Södergatan. Ytan är markerad i halvcirkeln med ett annat markmaterial. Ytan kan också möjliggöra säsongsanpassade inslag, såsom glassförsäljning under sommaren. Genom denna flexibilitet främjas ett levande gatuliv året runt (se Figur 4.4 & 4.6). För att förstärka det gröna inslaget i gaturummet placeras dessutom några enstaka runda planteringskärl utmed gatans mittdel. Dessa placeras med viss spridning för att ge en varierad och organisk karaktär till platsen, samtidigt som de bidrar till en mer trivsamt vistelsemiljö.

På höger sida av centrala delen finns det Saluhallens långfasad. Denna väggyta är idag outnyttjad, vilket öppnar upp för potential till konstnärliga och gröna inslag. Förslaget innebär att fasaden möjliggör med exempelvis klätterväxter, konstinstallationer eller temporära utställningar. Genom att tillföra estetiskt tilltalande element omvandlas väggen till en visuell attraktion som inte bara skapar en starkare identitet för platsen, utan även uppmuntrar till social interaktion och fotografering. Denna strategi syftar till att skapa en turistvänlig och identitetsskapande miljö som förlänger vistelsetiden och förstärker platsens attraktivitet. På detta sätt marknadsförs Västra Mårtensgatan därigenom inte enbart som en genomfartsled utan som en destination i sig där både lokala invånare och besökare kan mötas och inspireras. (se Figur 4.5; 4.7 & 4.8)

Vegetation & sittplatser

Den östra delen av Västra Mårtensgatan utgör en viktig länk mellan gatan och stadskärnan Mårtensstorget. Här finns redan ett starkt besöksmål i form av Filmstaden, som länge varit en central aktör i området. För att stärka platsens attraktivitet och vistelsekvaliteter har fokus lagts på att tillföra mer grönska och skapa en inbjudande miljö. En större planteringsyta har därför anlagts framför Filmstaden. Denna grönskande zon bidrar till att skapa ett mer välkomnande intryck och ger en lugn kontrast till det urbana rummet. Ytan fungerar som en naturlig plats för vila och återhämtning, där människor kan slå sig ned innan eller efter ett biobesök. Längs husfasaden också har bänkar och andra viloplatser placerats för att uppmuntra till uppehåll och sociala möten. (se Figur 4.5 & 4.7)

Mobilitet

För att stärka kopplingen mellan Västra Mårtensgatan och de omgivande trafikmiljöerna görs gatan helt bil- och cykelfri. Det enda som får komma in till gatan är lastbilar för dagliga varutransport för butiker. Eftersom Lunds stadskärnan är en miljözon, ställs det miljökrav för lastbilar med totalvikt över 3,5 ton

(Varutransporter, miljözon 2024). Cykelparkeringen flyttas till hörnet vid Mårtenstorget, och cyklister hänvisas att ta vägen runt Saluhallen. Den tidigare cykelparkeringsytan omvandlas till en grön mötes- och viloplats med växtplanteringar, vilket bidrar till en mer inbjudande och trivsammare stadsrumsmiljö.

5.2.2 Växtval

Enligt Nick Robinson i boken *The Planting Design Handbook* (2016) bör urbana prydnadsplanteringar utformas enligt principen om "trädkronanslager" (Canopy Layers), där en mångfald av växtskikt används för att maximera markens potential, nyttja den vertikala strukturen och skapa säsongsvis variation i blomning. Robinson betonar att i småskaliga planteringar bör trädskikt inte vara för tätt, då det kan begränsa ljusinsläppet och hämma tillväxten under trädkronorna. Buskskiktet bör bestå av skuggtoleranta arter, där högre buskar har en viktig roll för planteringens karaktär, medan lägre buskar kan bidra med ett mer sammanhängande, marktäckande uttryck. Det nedersta skiktet, markskiktet, ska bestå av låga, täckande växter som kan etableras på svåråtkomliga ytor och effektivt konkurrera ut ogräs. (Robinson 2016)

Utifrån Robinsons (2016) principer föreslås i Västra Mårtensgatan att antalet höga träd begränsas för att förbättra ljusinsläppet till mellan- och markskikt. Enstaka karaktärsfulla buskar och täta marktäckare föreslås för att skapa dynamik och tydliga rumsliga zoner. Vegetationen kommer även att användas som en mjuk avgränsning mellan gångstråk och kantzoner för uteserveringar. Med tanke på att gatan omges av höga byggnader finns behov av att skapa ett luftigare och mer inbjudande stadsrum. Därför kommer lägre växtskikt att prioriteras. Befintliga träd på den östra sidan bevaras, medan kompletterande växtlighet planteras i nyanlagda rabatter, med hänsyn till att inte skymma ljusinsläpp till intilliggande fönster. Vid växtval kommer hänsyn tas till att använda taggfria och giftfria arter, lämpade för offentliga miljöer. Klätterväxter föreslås för att fylla tomma fasader. Växturvalet planeras med blomning över årets alla säsonger, inklusive vårlökar, och syftar även till att bidra till förbättrad luftkvalitet.

Växtlista med rekommenderade växter

Jordtyp: Moränlera

Färgkod: Rosa, grön, lila

Tabell 2. Växtförteckning i Västra Mårtensgatan

Littera	Växtlista	Svenska namn	Anmärkning
Träd			
T1	<i>Cornus controversa</i> 'Variegata'	Pagodkornell	-

T2	<i>Juniperus communis f. suecica</i>	Pilarikataja	-
Buskar			
B1	<i>Cotinus coggygria 'Young Lady'</i>	Perukbuske	-
B2	<i>Juniperus communis 'Compressa'</i>	Enbärträd	-
Perenner			
P1	<i>Aruncus dioicus</i>	Plymspirea	Solitär
P2	<i>Asarum europaeum</i>	Hasselört	Marktäckare
P3	<i>Filipendula ulmaria 'Apricot'</i>	Älggräs	Solitär
P4	<i>Geranium sanguineum</i>	Blodnäva	Väware
P5	<i>Hepatica transsilvanica</i>	Ungersk blåsippa	Marktäckare, värväxt
P6	<i>Hosta sieboldii</i>	Spädfunkia	Klumpbildande
P7	<i>Iris laevigata 'Rose Queen'</i>	Japansk iris	Klumpbildande
P8	<i>Lythrum salicaria 'Blush'</i>	Fackelblomster	Solitär
P9	<i>Omphalodes verna</i>	Ormöga	Marktäckare
P10	<i>Ophiopogon planiscapus 'Nigrescens'</i>	Ormskägg	Klumpbildande
P11	<i>Pachysandra terminalis 'Green Carpet'</i>	Skuggröna	Marktäckare
P12	<i>Primula floridae</i>	Sommarviva	Väware
P13	<i>Primula japonica 'Alba'</i>	Japansk viva	Väware
P14	<i>Tiarella cordifolia</i>	Spetsmössa	Marktäckare
P15	<i>Trollius chinenses</i>	Kinesisk snöboll	Väware
Gräs			
G1	<i>Calamagrostis x acutiflora 'Karl Foerster'</i>	Tuvrör	Solitär
G2	<i>Deschampsia cespitosa 'Goldschleier'</i>	Tuvtätel	Solitär
G3	<i>Festuca gautieri</i>	Björnsvingel	Klumpbildande
G4	<i>Hakonechloa macra</i>	Hakonegräs	Klumpbildande
Klätterväxter			
K1	<i>Lonicera x brownii 'Dropmore Scarlet'</i>	Eldkaprifol	-

5.3 Förväntad påverkan av omgestaltningen

5.3.1 Implementering av Mihaescus modell

Genom att integrera med *Modell om faktorer för en attraktiv stadskärna* förstärks Västra Mårtensgatans funktion till att vara mer än bara ett genomgångsstråk. Genom att tillsätta sittplatser och små torgyta kan platsen fånga upp det stora människoflödet och bidra till att sakta ner tempot. Gatan blir därmed ett viktigt nav som binder samman två stadskärnor Botulfsplatsen och Mårtenstorget och skapar värdefulla destinationer att vistas vid. Gatan kommer inte behöva konkurrera med externa köpcentret då har platsen unika småbutiker med annorlunda utbud. Genom samarbete mellan lokala aktörer, kommunen och fastighetsägare finns stor potential för platsens utveckling. En omgestaltning med hjälp av platsens historia, småskalighet och lokala initiativ stärker gaturummets identitet. Med stöd från näringsidkare och lokalsamhället har Västra Mårtensgatan möjlighet att utvecklas till en stark symbol för Lunds stadskärna.

5.3.2 Implementering av Place Diagram

Genom att integrera principerna från *Place Diagram* förbättras kopplingen mellan Västra Mårtensgatan och de omgivande trafikmiljöerna. Omvandlingen av bil- och cykelvägar till gångstråk samt en tydligare övergång mellan olika ytor skapar ett bättre flöde och trygghet för fotgängare. Genom att införa fler offentliga aktiviteter och funktioner såsom konstinstallationer, tillfälliga marknader och kulturprogram kan platsen attrahera en bredare målgrupp och främja spontana möten, vilket stärker både dess sociala och ekonomiska funktion. Tillkomsten av fler sittplatser och ökad grönska bidrar till ökad trivsel. Lugnare zoner med begränsad genomfart uppmuntrar till längre vistelser och stärker den sociala närvaron. Naturliga mötesplatser som uteserveringar, offentliga konstinställningar, lekytor eller små torgliknande rum stärker den sociala kopplingen mellan platsen och dess användare. Omgestaltningen förvandlas gatan till en destination snarare än passage, vilket ger möjlighet för spontanitet, samtal och delaktighet.

The Power of 10+

Med utgångspunkt i teorin The Power of 10+ har Västra Mårtensgatan stor potential att bli en del av Lunds nätverk av levande och attraktiva destinationer. För att uppnå detta bör platsen erbjuda minst tio tydliga vistelsezoner med möjlighet till varierande aktiviteter. I dagsläget finns det få möjligheter till olika aktiviteter på platsen, förutom exempelvis att sitta, äta, promenera med hund, dricka kaffe eller vin, träffas och handla. Genom att tillskapa fler vistelsezoner kan platsen erbjuda större variation av aktiviteter, vilket gör att besökare blir mer benägna att utföra flera saker under sitt besök. Exempel på möjliga aktiviteter är att lyssna på en utomhuskonsert, leka med vatten, promenera i grönskan, umgås med varandra, ta bilder av attraktioner, köpa glass på vägen hem, sola på bänkar, sticka eller läsa en bok i skuggan, observera andra människor samt ta del av platsens historia. Denna variation av funktioner förväntas stimulera det lokala näringslivet, stärka den kulturella identiteten och skapa en känsla av tillhörighet och stolthet hos invånarna.

6. Diskussion

6.1 Resultatdiskussion

Syftet med arbetet är att stärka platsens attraktionskraft. I dagsläget har Västra Mårtensgatan låg attraktivitet, med undantag för några kulturhistoriskt värdefulla verksamheter som Tehuset Java och Saluhallen. Resultaten visar att även mindre förändringar kan ha stor effekt på platsens attraktionskraft. Exempelvis kan skapandet av en tydlig portal i gatans början markera en entré och signalera att man stiger in i ett särskilt område. Detta kan i sin tur locka fler att besöka gatan. Att ta bort cyklar från gatan och göra den till en renodlad gågata bidrar dessutom till ett lugnare tempo, ökad tillgänglighet för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning, samt en tryggare och mer trivsamt miljö. Dessa förändringar bidrar inte bara till ökad attraktionskraft och vistelsekvalitet, utan förbättrar även kopplingen mellan stadskärnans viktiga punkter, såsom Botulfsplatsen och Mårtenstorget. Resultatet innebär därmed en mer sammanhängande stadskärna och stärker den sociala sammanhållningen i Lund.

Omgestaltningen tog inspiration från det välkända projektet *The High Line* i New York. Trots att konceptet har inspirerat många stadsförnyelseprojekt, skiljer sig förutsättningarna mellan platserna avsevärt. Därför fungerar *The High Line* främst som en vision eller referensram i detta arbete, snarare än en direkt förebild. Gestaltungsförslaget har i stället utgått från platsens lokala historia, kultur, funktion, ståndort och växtlighet, med målet att skapa något som lundabor kan identifiera sig med.

Processen till informationsinsamlingen var tidskrävande, då underlag behövde samlas in från flera olika källor, som bland annat i litteratur, i Lunds Stadsarkiv och i Lunds Stadsbyggnadskontoret. Men detta säkerställde att resultatet och gestaltungsförslaget förankrades i platsens specifika kontext.

6.2 Metoddiskussion

6.2.1 Metod i litteraturstudie

Litteraturstudien utgjorde en grundläggande förståelse för problematiken i projektet. Både *Place Diagram* och *Modellen om faktorer för en attraktiv stadskärna* syftar till att öka en plats attraktivitet, men de gör det på olika nivåer. Modellen om stadskärnans attraktivitet fokuserar på makronivån, det vill säga stadens övergripande struktur, funktion och ekonomiska dynamik. *Place Diagram* fokuserar på mikronivån, det vill säga hur människor upplever och använder platsen i sin vardag. Den ena modellen analyserar strukturella faktorer, såsom stadsplanering och samverkan mellan aktörer, medan den andra undersöker upplevelsebaserade faktorer, såsom social interaktion, design och trygghet. I

analysen av Västra Mårtensgatan används båda modellerna för att ge en omfattande förståelse av platsens utvecklingspotential. Makroperspektivet hjälper oss att förstå hur gatan kan komplettera de omkringliggande stadskärnorna. Mikroperspektivet analyserar hur gatan kan utvecklas till en trivsamt och levande plats där människor vill stanna och umgås. Genom att kombinera dessa två perspektiv blir analysen mer heltäckande och applicerbar, vilket skapade en bättre grund för gestaltungsförslag och framtida stadsplanering.

Ytterligare förstudien av Lunds Kommun har till stort sätt väglett arbetet fram mot målsättningen, med Kommunens tidigare undersökningar och riktlinjer. Att betrakta problemet ur flera perspektiv var särskilt viktigt, då omgestaltung av offentliga platser ofta kräver samverkan mellan olika aktörer. Trots detta fanns vissa begränsningar i omfattningen av litteraturgenomgången. Även om studien gav en mångfald av synvinklar på problemområdet, saknades tillräcklig fördjupning i litteraturen som understödde dessa perspektiv. De två modeller som nämns i arbetet är visserligen centrala analysverktyg, men analysen hade vunnit på att inkludera fördjupande studier eller konkreta exempel på platser som lyckats enligt dessa modeller. En sådan tillämpning hade kunnat ge en tydligare bild av hur en välfungerande plats kan utformas enligt principerna för *Placemaking*.

Litteraturstudien utgjorde en grund för förståelsen av projektets problematik. Både *Place Diagram* och *Modellen om faktorer för en attraktiv stadskärna* syftar till att öka en plats attraktivitet, men de verkar på olika nivåer. Den förstnämnda fokuserar på mikronivån, hur människor upplever och använder platsen i vardagen. Medan den sistnämnda behandlar makronivån, det vill säga stadens övergripande struktur, funktion och ekonomiska dynamik. Den ena modellen analyserar strukturella faktorer såsom stadsplanering och aktörssamverkan, medan den andra undersöker upplevelsebaserade faktorer som social interaktion, fysisk utformning och trygghet. I analysen av Västra Mårtensgatan används båda modellerna för att skapa en bred förståelse av platsens utvecklingspotential. Makroperspektivet bidrar till att belysa hur gatan kan komplettera angränsande stadskärnor, medan mikroperspektivet fokuserar på hur miljön kan omformas till en trivsamt och levande plats där människor vill vistas och umgås. Genom att kombinera dessa perspektiv blir analysen mer heltäckande och praktiskt användbar, vilket lade grunden för gestaltungsförslag och framtida stadsplanering.

Ytterligare vägledning hämtades från förstudien av Lunds kommun, där tidigare undersökningar och riktlinjer spelade en central roll i att forma projektets målsättning. Att angripa problemet ur flera perspektiv var särskilt värdefullt, eftersom omgestaltung av offentliga miljöer ofta kräver tvärssektoriell samverkan. Samtidigt fanns vissa begränsningar i litteraturgenomgångens omfattning. Även om studien erbjöd ett brett spektrum av perspektiv, saknades en djupare förankring i empiriska fallstudier där modellerna tillämpats med framgång. En sådan

tillämpning hade kunnat ge tydligare insikter i hur en välfungerande plats kan formas enligt principerna för *Placemaking*.

6.2.2 Metod i fältstudie

Medan litteraturstudien tillhandahöll teoretisk kunskap och strukturell förståelse för problemet, bidrog fältstudien med en mer upplevelsebaserad och subjektiv analys. Studien grundades i hög grad på egna observationer och känslor, vilket innebär att resultatet kan variera beroende på individ och kontext. Fältstudien genomfördes därför på upprepade gånger, vilket gjorde det möjligt för en bättre förståelse och att fånga platsens dynamik. Platsen som varierar med årstid, tid på dygnet samt särskilda händelser eller högtider. Denna upprepade metodik gav insikt i hur platsens karaktär kan skifta över tid. För att uppnå en djupare förståelse av platsens funktion i vardagen hade det varit värdefullt att inkludera kvalitativa metoder, såsom intervjuer med representanter för berörda aktörer.

6.2.3 Metod i gestaltningsförslag

Undersökning av litteraturstudien och konceptet för gestaltningen har varit till stor hjälp för att få fram gestaltningsförslaget. Genom att upptäcka platsens behov och karaktär under processen av litteraturstudieanalys får vi en bättre bild över vad är det som kan förbättras. Därefter skapning av koncept blir också enklare efter en bättre förståelse av gatan som slutligen skapas en snabbare väg mot gestaltningsförslaget. Växtvalet var också en viktig del i utformning av gestaltningsförslaget. Med hjälp av platsens befintliga växtlista samt litteratur blir det enklare att hitta arter som är anpassade för platsen. Självklart ståndortsanalys och egna erfarenheter har också bidragit till gestaltningsprocessen. Det var dock svårare att hitta anpassade växter för en smal och skuggig men offentlig gata som Västra Mårtensgatan. Det blev då en större utmaning att hitta rätt växt till rätt plats.

Både litteraturstudien och konceptanalysen har haft stor betydelse för utformningen av gestaltningsförslaget. Genom att identifiera platsens behov och potential i ett tidigt skede blev det möjligt att formulera ett koncept som tydligt svarar mot dessa insikter. Denna fördjupade förståelse av platsens funktion och kvaliteter förenklade utvecklingen av det slutgiltiga förslaget. Växtvalet utgjorde en central komponent i gestaltningsprocessen. Med stöd i platsens befintliga växtinventering och relevanta källor kunde lämpliga arter identifieras. Ståndortsanalys samt egna erfarenheter bidrog också till valet. Det var dock svårare att hitta anpassade växter för en smal, skuggig men offentlig gata som Västra Mårtensgatan, särskilt vad gäller att hitta växter som både estetiskt och ekologiskt är anpassade till platsens förutsättningar. Detta krävde särskild noggrannhet i växtvalet och en balansering mellan praktiska och gestaltningsmässiga aspekter.

6.3 Framtida studier

Undersökningen av Västra Mårtensgatan har omfattat både makro- och mikroaspekter av platsens nuvarande situation. På grund av tidsbegränsningar har analysen dock endast kunnat genomföras på en övergripande nivå, vilket inneburit att viktiga detaljer inte hunnit undersökas mer djupgående. För att stärka projektets förankring och relevans hade en kvantitativ studie riktad till exempelvis Lundabor, närboende eller en specifikt definierad målgrupp varit en värdefull komplettering. I det här arbetet har i stället Lunds kommuns tidigare undersökningsresultat använts som underlag. En nackdel med detta är att kommunens data är insamlad utifrån egna mål och prioriteringar, vilket innebär att viss relevant information för detta projekts syfte kan saknas.

Vidare hade analysen kunnat stärkas genom att tillämpa Mihaescus modell och Place Diagram på jämförbara urbana miljöer, det vill säga andra destinationer som liknar Västra Mårtensgatan i funktion och utmaningar. Genom att analysera sådana exempel hade man kunnat tydliggöra hur modellen fungerar i praktiken samt ge vägledning för hur liknande platser kan utvecklas. Västra Mårtensgatan fungerar som en kopplingsled mellan två centrala stadsmiljöer och har därmed potential att fungera som en inspirationskälla för andra stadsplanerare, särskilt i städer där motsvarande problematik förekommer.

7. Referenser

- Botulfsplatsen* (2024). *Lunds kommun*. [text]. <https://lund.se/stadsutveckling-och-trafik/stadsutvecklingsomraden/lunds-stadskarna/botulfsplatsen> [2025-01-30]
- Churchwonders (2022). *Parts of a Church*. *Churchwonders.com*. <https://churchwonders.com/architecture-symbolism/parts-of-a-church/> [2025-05-26]
- Hansson, M. & Hansson, B. (2022). *Perenner: inspiration, skötsel, lexikon*. Femte fullständigt reviderade och utökade upplagan. Babel förlag. (Våra trädgårdsväxter)
- Juhlin, H., Sjögren, M., Hansson, C., Eiring, P., Seth, K.-O., Eneroth, P. & Mirza, M. (2024). Strategi för utveckling av Lunds stadskärna. Lunds Kommun. <https://lund.se/download/18.bde6f231900fcc52f232ab1/1720516623117/Strategi%20f%C3%B6r%20utveckling%20av%20stadsk%C3%A4rnan%20KF%20240423.pdf> [2025-01-30]
- Lantmäteriet (2025). *Min Karta*. <https://minkarta.lantmateriet.se/> [2025-01-27]
- Lidh, L. (2022). Västra Mårtensgatan. Kulturhistoriska Föreningen för Södra Sverige. <https://www.kulturen.com/wp-content/uploads/2023/01/2022-9-vastra-martensgatan-us-2020.pdf>
- Lundbergs Väskor - Om oss* (n.d.). *Lundbergs*. <https://lundbergsvaskor.se/om-oss/> [2025-03-16]
- Lunds Kommun (2018). *Lunds kommuns översiktsplan. Översiktsplan för Lunds kommun*. <https://lunds kommun.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=ac1324c0e56a4729a5bb8143ff9c3d3c> [2025-02-08]
- Lunds Kommun (2024). *Mer levande stadskärna med en ny strategi*. <https://lund.se/download/18.bde6f231900fcc52f232ab1/1720516623117/Strategi%20f%C3%B6r%20utveckling%20av%20stadsk%C3%A4rnan%20KF%20240423.pdf> [2024-04-24]
- Lunds Kommun (2025). *Ny översiktsplan 2025. Lunds kommun*. [text]. <https://lund.se/stadsutveckling-och-trafik/detaljplaner-och-oversiktlig-planering/ny-oversiktsplan-2025> [2025-02-08]
- Lunds stadskärna* (2024). *Lunds kommun*. [text]. <https://lund.se/stadsutveckling-och-trafik/stadsutvecklingsomraden/lunds-stadskarna> [2025-01-31]
- Madden, K., Kent, F. & Davies, S. (2018). *How to Turn a Place Around: A Placemaking Handbook*. Revised. Project for Public Spaces.
- Mihaescu, O., Rudholm, N., Daunfeldt, S.-O., Rönnberg, D.T., Research, H. & Jörnmark, J. (2019). Småstadens kamp: Vad gör en stadskärna attraktiv och levande? Slutrapport.
- Översiktsplan 2018* (2025). *Lunds kommun*. [text]. <https://lund.se/stadsutveckling-och-trafik/detaljplaner-och-oversiktlig-planering/oversiktsplan-2018> [2025-02-08]
- Project for Public Spaces (2022). *Placemaking: What if We Built Our Cities Around Places*. Project for Public Spaces. 638a1fe260f36b92be75784f_2022 placemaking booklet
- Robinson, N. (2016). *The Planting Design Handbook*. Third edition. Ashgate.
- Ryding, O. (2011). *Östra och Västra Mårtensgatan. Bevaringsprogram*. https://bevaringsprogram.lund.se/wiki/%C3%96stra_och_%C3%A4stra_M%C3%A5rtensgatan [2025-02-04]
- SGUs Kartvisare* (n.d.). <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-jordarter-25-100.html> [2025-05-22]
- Sjöman, H. & Slagstedt, J. (2015). *Träd i urbana landskap*. 1. uppl. Studentlitteratur. (red.)

- Skepp (arkitektur) (2024). *Wikipedia*.
[https://sv.wikipedia.org/w/index.php?title=Skepp_\(arkitektur\)&oldid=55160435#Referenser](https://sv.wikipedia.org/w/index.php?title=Skepp_(arkitektur)&oldid=55160435#Referenser) [2025-05-08]
- SunCalc sun position- und sun phases calculator* (2025). *SunCalc*.
<https://www.suncalc.org> [2025-06-08]
- Svenska Akademien (2024). Stadskärna. In: *Svensk Ordbok*.
<https://svenska.se/so/?id=178282> [2025-01-31]
- Synonymer till nav* (n.d.). *Synonymer.se*. <https://www.synonymer.se/sv-syn/nav> [2025-05-08]
- Tehuset Java (n.d.). *Om oss. Tehuset Java*. <https://www.tehusetjava.se/page/om-tehuset-java> [2025-03-16]
- Varutransporter, miljözon* (2024). *Lunds kommun*. [text]. <https://lund.se/foretag-och-naringsliv/for-dig-som-har-verksamhet-eller-foretag/offentlig-plats-och-gator/varutransporter-miljozon> [2025-01-30]

7.1 Muntliga källor

Anonymt Lundabo. (muntl.). En lundabo som intervjuades under fältbesöket. Intervju via en interagerande konversation. Lund. 14 januari 2025.

7.2 Övriga källor

- E-planta. Sökning av växtinformation. https://eplanta.com/vaxter_hemtradgarden/ (Hämtad 11 februari 2025)
- Stångby Plantskola. Sökning av växtinformation.
<https://stangby.nu/sortiment/#vaxtkatalog> (Hämtad 11 februari 2025)
- Samhällsbyggnadsförvaltningen, Lunds Kommun. Historiskt material från Botulfsplatsen:
 Underlag planteringslådor. Hämtad 22 januari 2025:
<https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:f8402214-3095-4b59-84d8-2811fce4ede9>
 Illustrationsplan Botulfsplatsen. Hämtad 22 januari 2025:
<https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:6b1ce937-dc1b-45b2-9f0d-776d9a3c25d4>
 Planteringsplan Botulfsplatsen. Hämtad 22 januari 2025:
<https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:04cad518-7acc-46b7-b2b2-97c7ced17238>
 Mellananvändning Botulfsplatsen. Hämtad 22 januari 2025:
<https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:027fd520-587c-48f7-8aaa-65a8d78379c5>
 En utställning om de stora torgen i Lund. Hämtad 22 januari 2025:
<https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:72de2d4a-4c2e-47b0-8206-d185d9a5b423>

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU kan publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver i sådana fall godkänna publiceringen. I samband med att du godkänner publicering kommer SLU även att behandla dina personuppgifter (namn) för att göra arbetet sökbart på internet. Du kan närsomhelst återkalla ditt godkännande genom att kontakta biblioteket.

Även om du väljer att inte publicera arbetet eller återkallar ditt godkännande så kommer det arkiveras digitalt enligt arkivlagstiftningen.

Du hittar länkar till SLU:s publiceringsavtal och SLU:s behandling av personuppgifter och dina rättigheter på den här sidan:

- <https://libanswers.slu.se/sv/faq/228316>

☒ JA, jag, Cheng Chao har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

BILAGOR

Cheng (Shannon) Chao

Omgestaltung av urban offentlig gata - Gestaltungsförslag för Västra Mårtensgatan, Lund som en gröngata
Examensarbete/Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Trädgårdsingenjör: Design - kandidatprogram
Alnarp 2025

BILAGA 1

I introduktionen presenteras de centrala modellteorier och platsen samt dess placeringen.

Figur 1.1 Modellen som visar faktorer som bidra till att skapa en attraktiv stadskärna (Mihaescu et al. 2019)

Figur 1.2 Place Diagram som visar fyra nyckelindikator för en bra plats. (Madden et al. 2018)

Skala 1:1 000. SWEREF 99 TM. RH 2000.

Figur 1.3 Flygbild på Västra Mårtensgatan idag. Skala 1:1000. (Lantmäteriet 2025)

N 6174514

E 386352

N 6174251

LANTMÄTERIET

Figur 1.4 Flygbild på Västra Mårtensgatan år 1960 Skala 1:1000. (Lantmäteriet 2025)

BILAGA 2

Karta över hela Lunds stad. Med tydligare vy
över gånger, infrastruktur och den grönska.

BILAGA 3

Platsanalyser på Västra Mårtensgatan. Inklus-
ive analys på funktion, rörelsemönster, aktivitet
samt omkringliggande områden.

Figur 3.1 Karta på Västra Mårtensgatan märkerad röd i bilden.

Figur 3.2 Funktion och aktiviteter runt omkring Västra Mårtensgatan. Skala 1:3500

Figur 3.3 Mest och minst använda funktioner i Västra Mårtensgatan. Skala 1:3500

Figur 3.4 Rörelsemönster i vardagen. Skala 1:3500

Figur 3.5 Rörelse och gångar vid Västra Mårtensgatan. Skala 1:3500

Figur 3.6 Kaféer och glassbutiker i och runt omkring Västra Mårtensgatan. Skala 1:3500

BILAGA 4

Resultat för omgestaltning av Västra Mårtensgatan. Med koncept och gestaltningsförslag inklusive illustrationsplan, planteringsplan, axionometri, sektion, sektionselevation och ytterligare illustrationsskisser.

Figur 4.1 Konceptbild för gestaltningsförslag.

Figur 4.2 Koncept mönster för gestaltningsförslag.

Figur 4.3 Illustrationsplan västra delen. Skala 1:200

Figur 4.4 Illustrationsplan central delen. Skala 1:200

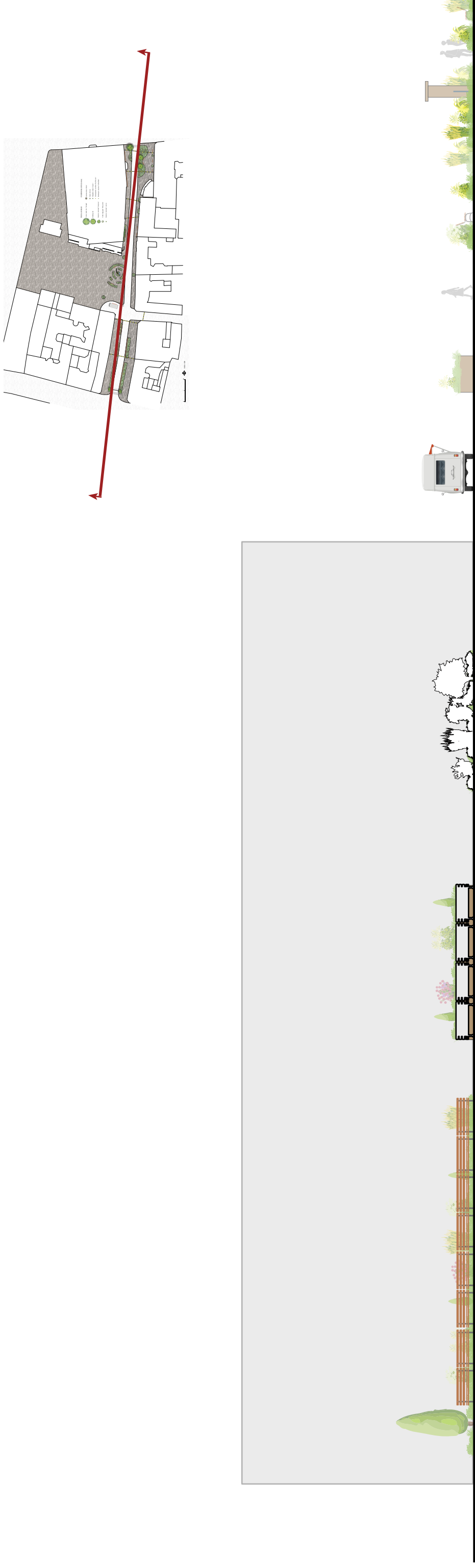
Figur 4.5 Illustrationsplan östra delen. Skala 1:200

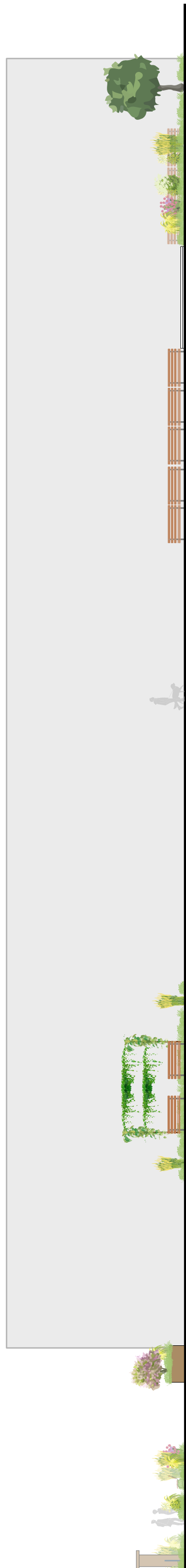
Figur 4.6 Axionometri västra delen. Skala 1:200

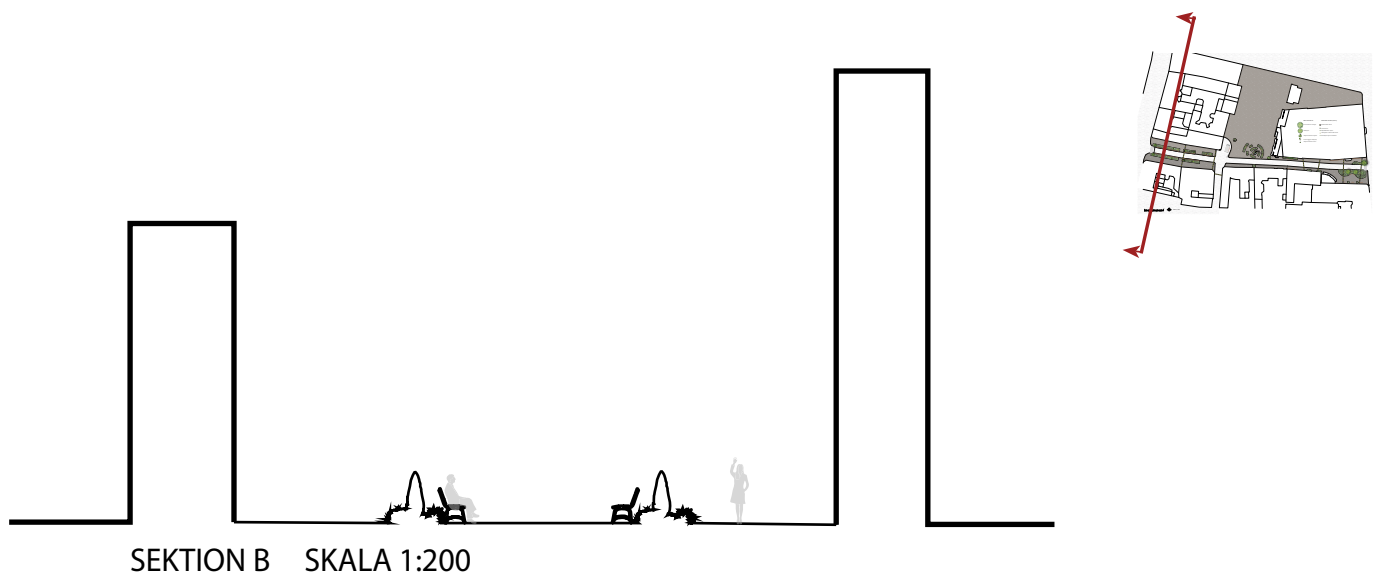
Figur 4.7 Axionometri östra delen. Skala 1:200

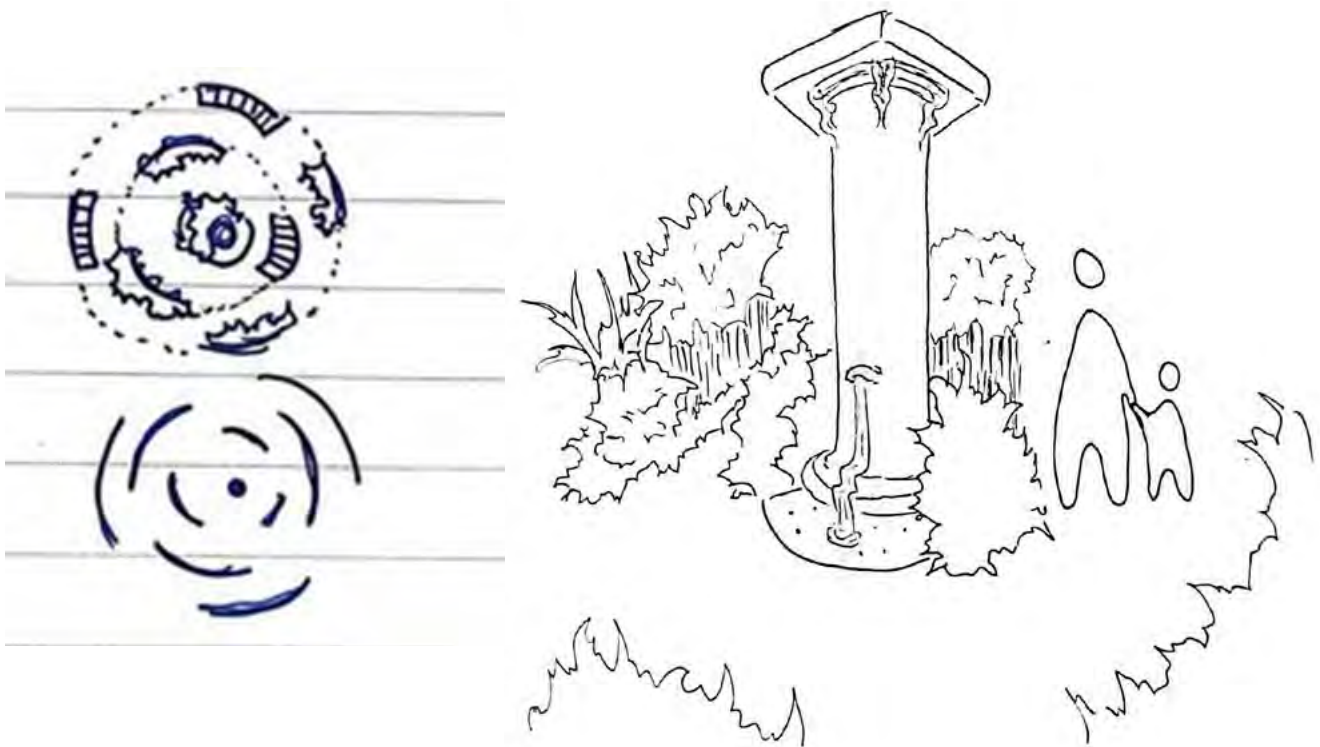
Figur 4.8 Sektionselevation A, sektion längs hela gatan. Öster sidan. Skala 1:200

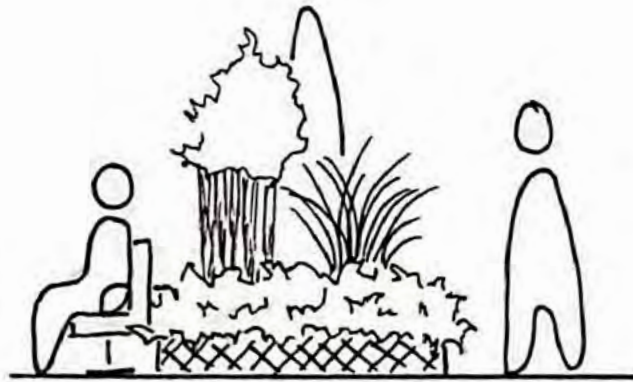
Figur 4.8 Sektionselevation A, sektion längs hela gatan. Väster sidan. Skala 1:200

Figur 4.9 Sektion B, tvärsnitt av gatan. Skala 1:200

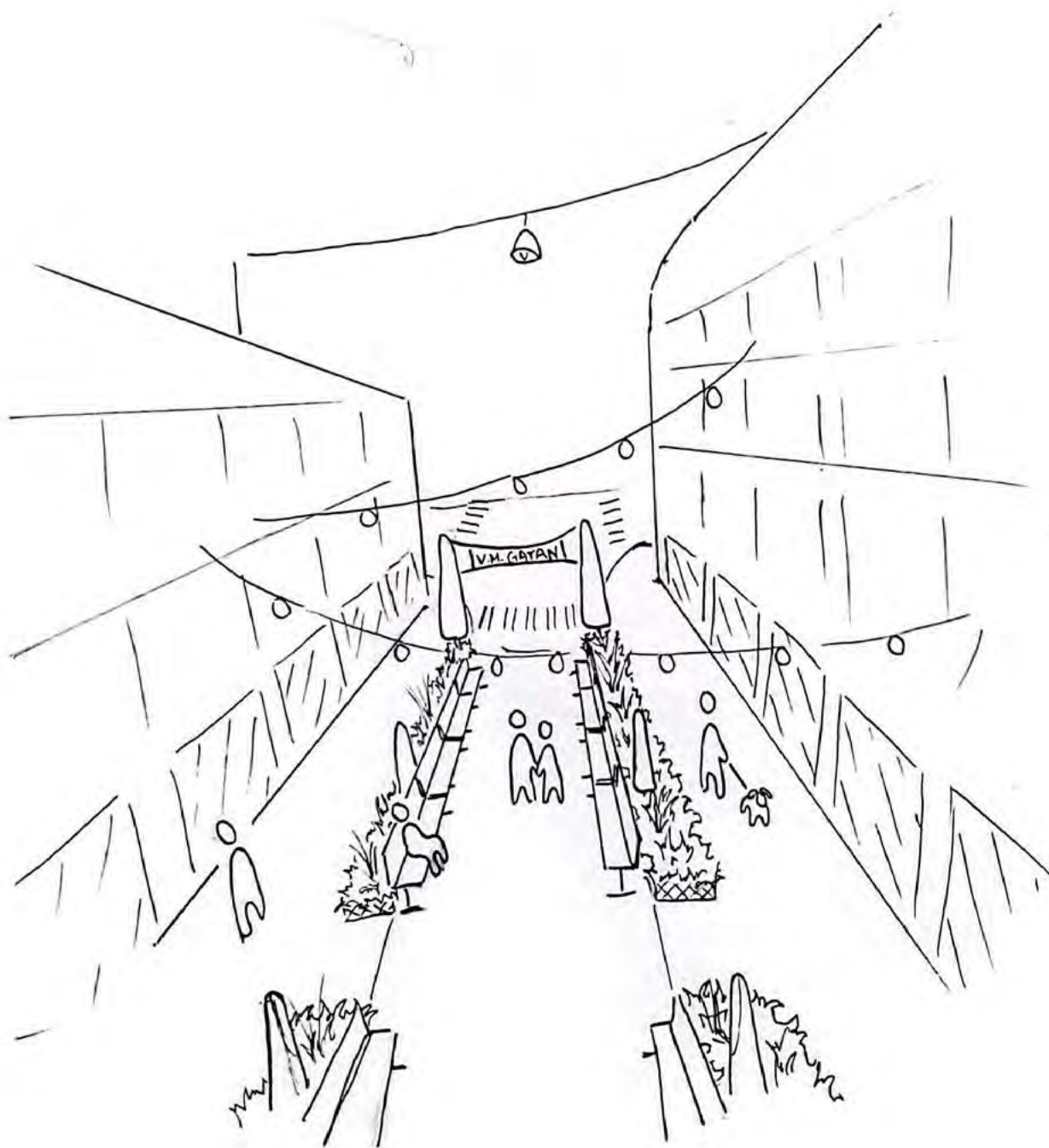
Figur 4.10 Illustration av pelarestatyr med vattnelement. Övergången från koncept till verkligheten.

Figur 4.11 Illustrationsskiss av vegetationbäddar och viloplatser.

Figur 4.12 Illustrationsskiss av upphöjda vegetationbäddar och viloplatser.

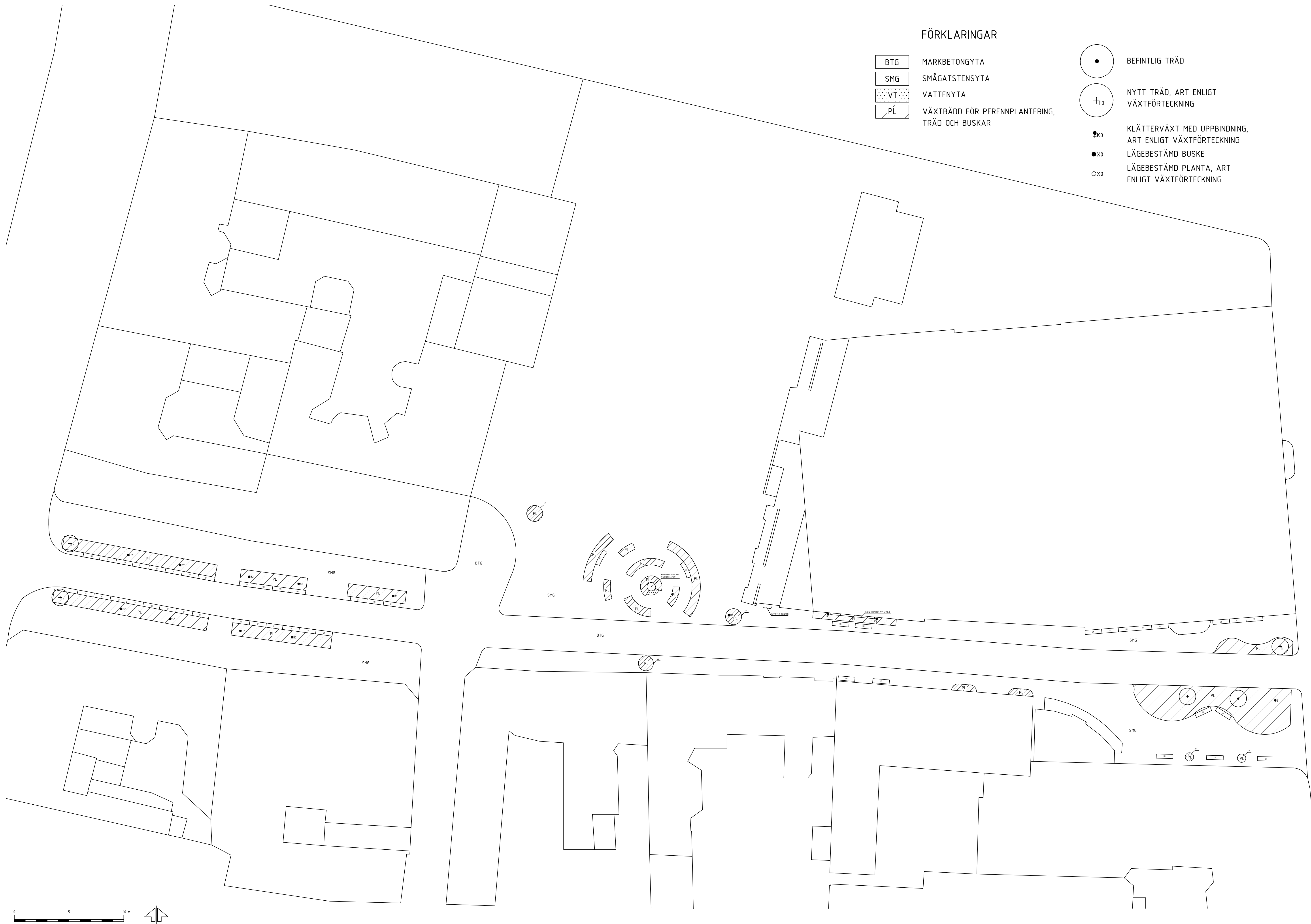
Figur 4.13 Illustrationsskiss, perspektiv mot västra sidan av Västra Mårtensgatan

BILAGA 5

Illustrationsplan, planteringsplan, axionometri
och sektioner i A1.

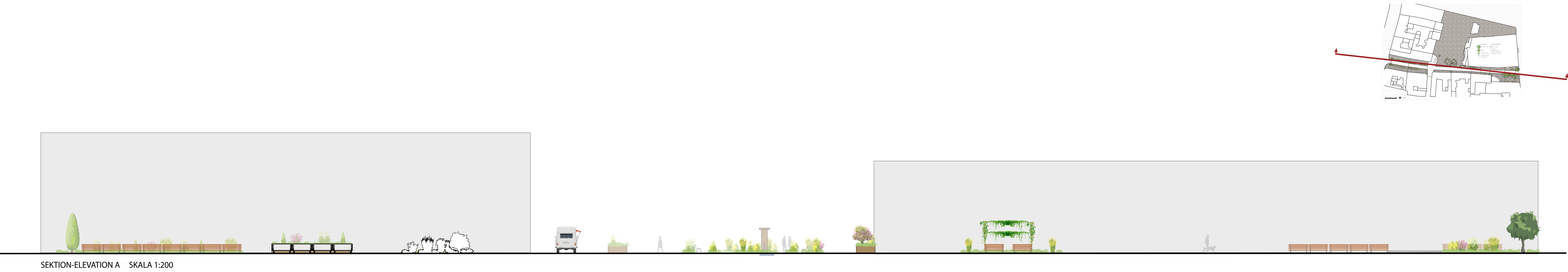
Figur 5.1 Illustrationsplan Västra Mårtensgatan i A1. Skala 1:200

Figur S.2 Planteringsplan Västra Mårtensgatan i A1. Skala 1:200

Figur 5.3 Axionometri Västra Mårtensgatan i A1. Skala 1:200

Figur 5.4 Sektionselevation A Västra Mårtensgatan A1. Skala 1:200

Figur 5.5 Sektion B Västra Mårtensgatan i A1. Skala 1:200